Taxa poștală plătită în numerar cont. aprob. Dir. G-le P. T. T. No 120228/932

No. 11 JEAN DE LA HIRE 5 Lei

Cei trei cercetași

REVISTĂ DE AVENTURI EXTRAORDINARE
APARE SĂPTĂMÂNAL SÂMBĂTA

Lupta navală

TIPOGRAFIA ZIARULUI „UNIVERSUL" BUCUREȘTI

LUPTA NAVALĂ

CAPITOLUL I

Asediați de maimuțe

Prima rază de soare a acelei zile de vară tropicală, după ce argintă spuma apelor ultimei din cataractele lui Stanley, luneca dealungul arborilor, ce formau un fel de alee pe malul drept, pătrunse prin desiș și trezi milioanele de insecte ce furnicau prin pădurea virgină, păru că se oprește ca să lumineze cel mai straniu spectacol.

In mijlocul unui vast luminiș se înalța unul din acei arbori gigantici, cari sunt regii pădurii virgine : un baobab.

Avea vreo douăzeci de metri în circonferență. Trunchiul formidabil nu se înălța decât la șapte sau opt metri dela pământ și la înălțimea aceasta se împărțea în ramuri colosale care, întinzându-se în toate părțile, formau deasupra luminișului un umbrar prodigios.

Dar ciudățenia spectacolului nu consta în acest arbore, de vreme ce baobabii sunt foarte numeroși în regiunea Congului.

Extraordinarul îl alcătuiau animalele care furnicau în jurul lui.

Maimuțe, mii de maimuțe, jucând, sărind, alergând, dându-se peste cap, învârtindu-se de colo, până colo așa încât privirea nu se putea opri asupra niciuneia care să fi stat pe loc.

Erau din specia destul de comună a cimpanzeelor cu [illegible] roape feroce. Agitația printre [illegible] loc provenea dela o serie de [illegible] t prezența lor în număr atât

[illegible] ură răsuna în aer și din dife-

rite puncte ale arborelui țâșneau focuri ce coincideau cu explozia unui glonț în corpul unei maimuțe.

Acest corp făcut bucățele de glonțul explozibil zbura în toate părțile în fâșii sângerânde. Dar animalele nu păreau să fie speriate nici de detunături nici de ravagiile pe care le făceau. Dimpotrivă, furia lor se înzecea.

Cele care erau aproape de baobab se asvârleau asupra trunchiului, încercând să-l escaladeze, apoi cădeau peste celelalte care erau dedesubt.

Altele, mai sprintene, ajungeau până la ramuri. Dar, atunci, din trunchiu se ivea un braț negru, înarmat cu o secure, care se abătea pe craniul animalului, doborându-l la pământ.

Baobabul prezenta acea particularitate, ades i printre arborii seculari și chiar la bătrânii măslini giunile Italiei: avea trunchiul mâncat și găurit de ani.

Scoarța lui și partea din lemn rămasă intactă erau brăzdate de lungi crăpături, care formau un soi de ferestruici. Și prin aceste ferestruici oamenii refugiați în acel trunchiu trăgeau asupra mulțimii de maimuțe de care erau literalmente asediați.

O asemenea situație, oricât ar fi de ciudată, e mult mai frecventă decât s'ar crede și e cunoscută de toți exploratorii.

Când animalele se găsesc adunate în număr mare și sunt în fața unui dușman, fie el om sau bestie, ele găsesc în propriul lor număr curajul de a ataca chiar pe unul mai puternic decât ele.

Căci instinctul lor le face să-și dea seama că, ar putea să triumfe asupra adversarului mulțumită numărului lor și atunci, se încăpățânează și sunt în stare să se lase să fie ucise sau devorate până la ultimul, decât să cedeze un pas măcar din teren.

Și, acest soi de furie colectivă nu e o prerogativă a animalelor sălbatice. Se citează numeroase cazuri de simple oi domestice, strânse în turmă numeroasă, care, deodată, printr'o exaltare a curajului, foarte rară la specia lor, țin piept inamicului, fie el un lup, un vânător sau un păstor brutal.

Atunci, devin literalmente turbate. Toate simptomele turbării canine se manifestează. Furia le orbește și le

iară și foarte înaltă erau unsprezece oameni: patru albi și șapte negri.

Cei patru albi erau: Raimond Balsan, Marius Colombo, Jan Maria Callega zis Jan Bart, cei trei cercetași din Italia și americanul John Rock.

Acești patru tineri făceau înconjurul lumii, după o serie de aventuri emoționante.

Șase negri având ca șef un splendid colos numit Zomba, care era soldat abisinian, aparțineau coloniei franceze din regiunea Congului și se numeau ubanghi.

Acești unsprezece oameni ședeau în interiorul baobabului pe niște trepte naturale formate dealungul peretelui prin degradarea inegală produsă de ploi, de soare și de ani.

Jos, cei patru albi, deasupra lor, la distanțe aproape egale cei șapte negri cu Zomba pe treapta superioară, înarmat cu o secure plină de sânge, numai albii aveau carabine și împărțiți la cele patru puncte cardinale, trăgeau la intervale, printre crăpăturile trunchiului.

Dar, în cavitatea arborelui, era ceva și mai neașteptat: o pirogă, una din acele lungi piroge indiane, făcută dintr'un trunchiu de arbore scobit. Ea era rezimată de perete și sub băncile vâslașilor se vedeau înșirate mai multe baloturi și două sau trei lăzi bine legate cu frânghii ca să nu cadă.

Situația exploratorilor era ușor de explicat.

Amenințați de sălbateci, în contra cărora luptaseră o zi și o noapte, putuseră profita de un moment în care nu erau văzuți de aceștia, cu mult mai numeroși decât ei, și se refugiaseră în trunchiul acelui baobab descoperit întâmplător; ceata sălbaticilor trecuse, urlând, prin acel luminiș, fără să bănuiască prezența lor în acel neașteptat refugiu.

Și, în momentul în care cei patru albi și cei șapte negri se pregăteau să iasă din arbore spre a relua iarăși drumul prin pădurea virgină, transportând piroga până la cataractele lui Stanley, fuseseră văzuți de o turmă de maimuțe sosite chiar atunci.

Unul din negri, în glumă, asvârlise cu o lopată într'o maimuță care era mai aproape. Acest atac, stupid, deși inofensiv, exasperase într'atât pe animale, încât se precipitaseră în massă asupra celor trei cercetași pe când aceștia se scoborau din arbore cu ajutorul unei frânghii.

Tineri fuseseră nevoiți să se urce din nou în arbore până la punctul intersecției ramurilor, iar negrii abia avuseră [illegible] să-i ajungă, de oarece în mai puțin de cinci minute se acoperise de maimuțe care scoborâseră din [illegible]

[illegible]ora deveni furie colectivă și prezența lor făcea

imposibilă orice eșire. Și asta dura de douăzeci și patru de ore.

De o zi și o noapte cei refugiați în arbore, trăgeau în zadar focuri de carabină.

La început trăseseră fără întrerupere făcând adevărate ravagii. Dar s'ar fi zis, că de fiecare maimuță ucisă eșeau alte zece în loc. Așa că renunțară repede la acea zadarnică risipă de muniții.

Numai din când în când mai riscau câteo salvă, nu atât de nevoie, cât pentru a-și mai destinde nervii încordați, sperând că maimuțele vor fugi însfârșit, dar acest optimism nu fu răsplătit.

In loc de a scădea, numărul sporea mereu.

In cursul nopții toți se odihniseră, pe rând.

Nu încetară nici o clipă de a face de pază, de teamă maimuțele, ne auzind niciun zgomot, să intre pe sus.

Când se făcu ziuă, cei patru albi erau în culmea exasperării și istoviți de oboseală.

— La naiba, bombăni Marius, am început să mă satur. Alaltăeri erau Issanghi; acum maimuțele. N'o să mai eșim din blestemata asta de regiune ? Dac'o merge tot așa și vom întâlni la fiecare pas aceleași obstacole primejdioase și ridicole n'o să mai ajungem niciodată să facem înconjurul lumii.

De obicei, reflexile lui Marius, totdeauna pitorești îi făceau pe toți să râdă, dar, de data asta, nimeni nu zâmbi măcar.

Fără îndoială pericolul acelui asalt era foarte mic; provizii erau în abondență și puteau dura încă cincisprezece zile așa. Dar, trunchiul acela, cu toată comoditatea pe care o prezenta, devenea cu timpul odios unor oameni, cari aveau unicul scop de a umbla și de a explora cât mai multe regiuni.

— Trebuie neapărat, declară Raimond, să se termine în dimineața asta.

Issanghi nu sunt departe. Dacă întâmplarea ar aduce pe vreunul aci, în curând am fi asaltați nu numai de maimuțe ci și de dânșii.

— F'oarte just ! aprobă Jan Bart. Dar ai vreo idee, Raimond ?

— Cred că am eu una, întrerupse John Rock.

Cei trei cercetași se întoarseră cu o intensă expresie de curiozitate pe față.

Chiar și negri, de sus, plecară capul. Nici ei nu mai puteau, și erau mai ales foarte rușinați că ace[illegible] aventură era datorată imprudentei unuia di[illegible]

— Vorbește ! spuse Raimond, nerăbdăto[illegible] lului său.

Americanul încruntă sprâncenele, se gân[illegible]

— Ideea mea nu e cine știe ce, și trebue să vă spun de la început că, dacă o punem în execuție, prima consecință va fi părăsirea pirogei.

— Mii de pipe! exclamă Marius, e plictisitor!

— Ascultați:

Adineaori, pe când îmi terminam rândul de veghe, în zori, m'am urcat în locul lui Zomba spre a vedea maimuțele mai bine decât de jos și am observat că ramurile baobabului se întind foarte departe, amestecându-se printre ramurile altor arbori. Și toate sunt destul de groase pentru ca niște tineri sprinteni cum suntem noi și negrii noștri să poată umbla pe deasupra lor. Putem deci, umblând pe aceste ramuri, să trecem luminișul, să părăsim baobabul și, mergând pe deasupra altor arbori mai îndepărtați, să ajungem pe această calę aeriană pe malul Congului.

Jan Bart, întrerupse.

— Dar, maimuțele ne vor vedea și ne vor urma, vom fi înconjurați și de data asta nu vom mai putea scăpa, ne vor face bucățele.

— Ideea mea se bazează numai pe speranța că nu ne vor urmări!

— După mine, ne vor vedea și ne vor urmări, mii de pipe!

— Nu ne vor urma, dacă vom uza de anumite precauțiuni.

— Spune, să vedem!

— Ei bine, doi negri vor sta aci cu carabinele și vor trage încontinuu asupra lor; astfel atenția lor va fi încontinuu concentrată asupra trunchiului. Iar noi, furișându-ne în patru labe prin mijlocul ramurilor vom fi nevăzuți, de oarece ramurile sunt de trei ori mai groase de cât noi.

— Și cei doi negri rămași? întrebă Raimond.

— Vor veni și ei după noi, când la câți va kilometri de aci vom fi fabricat în grabă o plută din lemnele uscate ce se găsesc în abundență prin păduri și mai ales în apropierea fluviului. Cu ajutorul ei vom ajunge aproape de mica plajă, unde voiam să ne ducem. Odată acolo vom trage o salvă de pușcă.

Negrii rămași aci vor auzi semnalul și vor pleca pe acelaș drum.

Ne mai având atenția atrasă de detunăturile din spre baobab e sigur că maimuțele vor vedea pe negri mergând un cracă în cracă. Dar nu importă, de oarece ramurile arborilor dealungul micii plaje ajung până deasupra fluviului. Cei doi negri atârnându-se de extremitatea lor se vor lăsa să cadă pe plută. Și atunci vom debarca pe malul stâng al fluviului pe care-l vom urca, mai sus de cataracte, în loc de a

rămâne pe malul drept unde ne găsim acum. Iată ideea mea. Cred că nu prezintă nici un pericol ci dimpotrivă multe perspective de izbândă.

Urmă un minut de tăcere.

Fiecare se gândea, căutând, prin emulație să descopere o idee, care să fie mai bună. Dar nimeni nu găsi, de oarece niciunul nu făcu vreo obiecțiune. Și, cu vocea autoritară de tână șef, Raimond zise:

— Se adoptă!

— Dar proviziile? munițiile? obiectă Marius.

John Rock răspunse:

Vom lua fie care în spate, atât noi cât și negrii, câte un balot.

— Foarte bine! zise Raimond. Și de vreme ce ne-am hotărât, să nu mai pierdem timpul și să plecăm.

— Totuși, răspunse Marius, va trebui să reconstruim altă pirogă îndată ce vom ajunge mai sus de cataracte.

— Desigur, afirmă Jan Bart, căci e mult mai comod să continuăm a urca fluviul până la lacul Tanganyka și vom ajunge chiar mai repede de cât prin pădure.

Și toți se puseră pe lucru. Baloturile cu provizii, îmbrăcăminte și mai ales munițile de război fură împărțite în unsprezece colete și fiecare 'și legă unul în spate, după cum fac soldații.

Raimond desemnă pe Zomba, șeful negrilor și pe un altul, numit Chary, care era cel mai puternic ca să rămâie în urmă.

Expediția dispunea de arme suficiente spre a înarma la nevoie pe toți negri.

Zomba și Chary își puseră securele la brâu, luară câteo carabină, își prinseră centurile-cartușiere și începură să tragă în maimuțe, care continuau să sară împrejur.

John Rock, care avusese această idee porni înaintea tuturor. Din treaptă în treaptă se urcă până ce ajunse la ramuri, alese pe aceia care se îndrepta în spre fluviu și în patru labe, aproape târându-se pe pântece alunecă pe ea; în urma sa venea Marius și Jan Bart, apoi cinci negri, și ca ariergardă Raimond, șeful expediției.

Prevederile lui John Rock se adeveriră.

Exasperate din ce în ce mai mult de gloanțele, care în fiece clipă făcea bucățele pe una din ele, maimuțele se agitau furioase, sărind una peste alta și neizbutind s'ajungă sus tocmai din pricina acestor mișcări dezordonate.

Se agățau câte cinci-șase în spinarea celeilalte și ce care era direct agățată de scoarța arborelui, ne putând su ține atâta greutate, fatalmente cădea, târându-le pe toa după ea.

Și reîncepeau mereu același lucru fără răgaz.

Mulțumită înălțimii ramurilor, tinerii cari se târau pe deasupra lor nu puteau fi văzuți nici chiar de departe. Astfel că, fără obstacole și fără greutăți, cei nouă fugari ajunseră la extremitatea baobabului. Acolo le fu ușor, ascunzându-se în frunzișul des să treacă pe ramurile altui arbore învecinat.

Ramurile acestuia erau mai puțin drepte mai puțin orizontale de cât ale baobabului, dar erau acoperite de un frunziș mult mai des așa că putură umbla drepți ; ajunseră astfel la trunchiul acestui arbore, apucară pe o ramură care urma în aceeași direcție și fură repede în apropierea altui arbore.

Reîncepură aceeași manevră. Astfel din frunziș în frunziș, din arbore în arbore, ajunseră deasupra unei mici plaje de nisip, pe malul fluviului.

Acolo se lăsară să alunece dealungul trunchiului ultimului arbore și o luară în jos pe malul fluviului Congo.

Când se crezură destul de departe de luminiș, așa încât să nu fie auziți de maimuțe, se grăbiră să construiască o plută. Materiul nu le lipsea.

O revărsare recentă grămădise pe mal trunchi de arbori și crăci groase care se uscaseră curând la soare.

Pluta fu construită pe doi trunchi lăsați liberi, cari servîră apoi ca s'o împingă pe apă. Când totul fu gata, se îmbarcară.

Spre a nu mai pierde timpul nu se mai opriră să-și scoată baloturile din spinare și servindu-se de prăjini lungi o luară în susul apei.

Ajunși în fața micii plaje, înfipseră prăjina pe fundul apei spre a ține pluta nemișcată și Raimond scoțând brownigul, trase. Apoi, așteptară liniștiți.

Așteptarea nu fu lungă. După un sfert de oră se auzi larmă grozavă și un zgomot de ramuri rupte și de frunze smulse, cari semnalau sosirea fulgerătoare a maimuțelor.

Expedientul lui John Rock părea că reușește atât de bine în cât cercetași nu mai puteau de bucurie. Începură să râdă gândindu-se la cei doi negri umblând în patru labe pe ramurile arborilor pe când maimuțele de jos le făceau un alai gălăgios.

— Mi de pipe ! Parcă văd ce mutră or să facă maimuțele văzând pe Zomba și pe Charry sărind de pe cracă pe plută !

— Atât ar mai lipsi ca toată banda să se asvârle în apă ca să ne atace, observă John Rock.

— Nu cred, zise Jan Bart, căci nu tuturor maimuțelor place apa.

Jan Bart de abia rosti aceste cuvinte și se auzi un șuier

găt de triumf dintre ramurile ce înaintau deasupra apei și dintre frunze apărură picioarele goale, pantalonii de pânză albastră și cămașa de aceiași culoare a lui Zomba.

Pluta se clătină puțin și Zomba, vesel, căzu în picioare între cei trei cercetași, Chary sări și el în urma lui.

Expediția era iarăși completă, cel puțin după efectivul actual, micșorat prin moartea celor trei negri uciși de issanghi.

Și, nimic nu era mai caraghios decât furia neputincioasă a maimuțelor, care se îmbulzeau pe mal.

Se ridicau în vârful picioarelor dinapoi făceau gesturi amenințătoare, aproape omenești și dinții albi cari străluceau la soare arătau ce soartă ar fi avut oamenii, cari ar fi căzut în mâinele lor.

— Inainte ! ordonă Raimond.

Negrii scoaseră prăjinile, împinseră deacurmezișul fluviului pluta, care lunecând cu repeziciune pe luciul apei, atinse după un sfert de oră malul stâng. Toți debarcară apucând pe poteca formată de fiare, care urca cursul fluviului de la poalele catarcatei până în vârful colinei de pe care Congul își precipita apele sale tunătoare.

CAPITOLUL II

O zi de emoție

Cele două laturi ale potecii erau cu totul diferite una de alta.

In stânga era mărginită de fluviu ale cărui ape se rostogoleau din stâncă în stâncă.

In dreapta era pădurea deasă cu vegetația ei bogată printre care numeroși arbuști din specia palmierilor, liane, plante de cauciuc și o plantă fără nume, care era groaza călătorilor din pricina țepilor cu care e acoperită și cari intră în piele ca niște adevărate ace.

Toate acestea se împleteau prin bolta formată la mare înălțime de imensii smochini, de baobabi și de arborele de gum. Ajunși în partea superioară a primei cataracte, merseră timp de o oră pe un teren neted, dar tot prin pădure.

Urme foarte vizibile pe pământul moale, tăieturi adânci în coaja arborilor, garduri vii în întregime rupte, toate astea dovedeau că în regiunea aceea erau elefanți.

Unicul drum pe care se putea trece prin acele desișuri întortochiate fusese croit de ei. Dar în pădurea aceea întunecoasă nu domnea o tăcere absolută. In timpul zilei fiarele sălbatice stau în vizuina lor și dorm. Dar, insectele, trezite de soare, își încep activitatea.

Un zbârnâit confuz umplu umbra crepusculară a pădurii virgine. Se auzea țăcănitul a milioane de mandibule, șueratul furios a o mulțime de mici șerpi, un freamăt de aripi minuscule în straturile inferioare ale atmosferei; fâșâitul produs de o întreagă legiune de insecte ce mergeau pe sub frunze, scârțâitul greerilor și orăcăitul broaștelor.

La aceste diverse zgomote se mai adăogau acele produse de căderea frunzelor, sau a nucilor de cocos, de ruperea întâmplătoare a crăcilor și de murmurul frunzelor când erau agitate de adierea vântului.

Cei patru albi mai puțin obișnuiți decât negrii cu viața pădurii virgine simțeau o ciudată emoție.

Imensa solitudine, în care toate animalele, dela cel mai mare la cel mai mic luptau din răsputeri spre a-și satisface foamea, umplea inimele tinerilor de o impresie cu totul nouă.

Se simțeau foarte mici în fața naturii atotputernice și a pericolelor sale. Totuși înaintară fără teamă în acel semiîntunerec.

Marius, care era bucătarul expediției, se uită la ceas când i se păru că stomacul vestea ora mesei. Și zise lui Raimand:

— E timpul să poposim, dragul meu!

Raimond făcu un gest și grupul se opri. Erau în marginea unei savane pietroase, care părea că se întinde pe malul Congului până la o nouă cataractă, a cărei albeață se zărea în depărtare.

Dincolo de mal, în interiorul ținutului, se observau niște ridicături, care deșteptară curiozitatea celor patru albi.

Fiecare avea câteun binoclu. Jan Bart se uită prin al său în spre ciudatele ridicături:

— Acolo e un sat indigen!

— Da, stăpâne, răspunse Zomba.

— Ai mai fost prin acel sat?

— Nu... dar ai tras contra Katembos anul trecut.

Într'adevăr, anul precedent, Zomba luase parte la o expediție belgiană, care urcase cursul Congului dela îmbucătură până la lacul Tanganyka.

Și tocmai de acesa fusese luat în calitate de călăuză de aventurierii călători.

Cuvintele lui Zomba nu erau tocmai liniștitoare. Trebuiau iarăși să lupte?

Pe când toți se gândeau la asta începu să plouă, căci, imediat după răsăritul soarelui nori groși se grămădiseră pe cer. Nu acopereau însă toată bolta, ci formau o lergă dungă întunecoasă, care urma drumul soarelui, spărgându-se într'o ploie repede și deasă.

Zomba dete ordinele necesare, căci în asemenea ocazii de la ei se aștepta inițiativa acțiunii.

Lăsând jos poverile pe care le aveau în spinare, negri construiră în grabă un adăpost de frunze destul de larg pentru toți.

Apoi, făcură din trei pietre mari un soi de vatră pe care așezară ceaunul scos dintre bagaje. Găsiră lemne uscate, căci prin bolta deasă a pădurii ploaia nu pătrunsese încă și aprinseră focul. Și pe când apa fierbea în ceaun, doi negri se duseră să se așeze la pândă ca să vâneze ceva. După câteva minute ei se întoarseră cu două păsări mari, care semănau cu găștele sălbatice.

Fără a mai pierde vremea să le studieze specia le jumuliră repede, le curățară și le înfipseră într'o baionetă ca într'o frigare pe care o puseră pe o furcă improvizată deasupra focului.

Cel mai tânăr dintre negri fu însărcinat să învârtească frigarea și toți membrii expediției se așezară în jurul focului așteptând să se frigă cele două păsări.

Friptura era aproape gata, când apărură câțiva indigeni din satul apropiat. Veneau, desigur, să vadă cine erau acești oameni cari îndrăzneau să pătrundă prin acele locuri singuratece.

Zomba cunoștea limba tribului Katembos. Inarmat cu un browning, pe care-l ascundea în cutele cămășii se apropiă de dânșii.

Cei patru albi, priveau cu oarecare îngrijorare pe credinciosul lor servitor înaintând spre un eventual pericol.

Dar toți erau de părere că era mai bine să încerce concesiuni decât să înceapă lupta.

Văzură pe Zomba apropiindu-se de indigeni, cari erau în total vreo treizeci.

Câteva minute Zomba parlamentă cu dânșii. Apoi se apropiară cu toții de tabăra albilor, conduși de abisinian.

Cercetașii și americanul aveau destulă experiență în materie de relații cu indigenii încă necivilizați ca să știe ce atitudine să ia în asemenea împrejurări.

Stând pe un bloc de piatră cu browningul la brâu și carabina între picioare ei așteptară cu un are demn și nepăsător.

— Căpitane, ei nu vrea război, vrea vinde banane.

In vederea schimburilor cu triburile negre ale căror teritorii le străbăteau, cercetașii aduseseră în bagajele lor un asortiment de mărgele de sticlă colorată cumpărate dela Massaua.

Mulțumit de rezultatul tratativelor lui Zomba, Raimond răspunse:

— Să fie bineveniți. Și dacă vor aduce banane le vom da atâtea mărgele câte va merita cererea lor.

Zomba tălmăci cuvintele indigenilor, cari în semn de bucurie agitară deasupra capetelor sulițele cu care erau înarmați. Apoi plecară în fuga prin ploaia deasă.

Pasta făcută în ceaun cu puțină făină era coaptă și cele două păsări rumenite, așa că masa putea începe. Fiecare-și luă bucata care-i plăcea mai mult și începu să mănânce cu poftă. Deabia terminaseră și negrii Katembos își făcură apariția. Erau încărcați cu o enormă provizie de banane și cu bucăți mari de carne de antilopă. Era chiar prea mult pentru mica expediție.

Raimond le plăti în mod generos cu o cantitate de mărgele mult mai mare de cât aceea la care s'ar fi așteptat indigenii și dete ordin să se refacă bagajele.

Dar, pe când Ubanghii se ocupau cu strângerea taberii, Zomba discuta foarte aprins cu negri Katembos.

— Ce dracu mai au să-și spuie ? observă Marius. Ce vorbăreți mai sunt tipii ăștia....

— Convorbirea lor îmi pare ciudat de aprinsă, zise Raimond.

— O să aflăm îndată, zise Jan Bart. Iată-l pe Zomba că se apropie. Într'adevăr Zomba venea cu pași repezi spre stăpânii săi.

— Căpitane ! începu el, noi avem patru ubanghi uciși la cataracte. Noi avem nevoie alți purtători.

— Ei bine ? zise Raimond.

— Katembosii cere vine cu noi până la lacul Tanganyka. Ei, trei, nouă, douăsprezece vrei urmeze pe noi...

— Oho ! propunerea merită să fie examinată ! zise John Rock.

— Într'adevăr ! Să deliberăm ! Ce ziceți amici ?

Și Raimond se trase ceva mai deoparte cu camarazii săi, după ce spuse lui Zomba :

— Spune Katembosilor că vom examina propunerea lor. Peste cinci minute le vom da răspunsul.

Uneori destinul trimite presimțiri și împiedică să se comită imprudențe sau nebunii care ar expune orbește la un pericol.

Dar alteori, tot destinul nu intervine în mod preventiv în hotărîrile noastre.

Așa se petrecu de data asta cu cei trei cercetași și cu americanul: destinul nu-i vesti de grozava primejdie la care, fără să știe, expuneau întreaga expediție, consimțind să înroleze pe acești Katembos.

Și Raimond, Marius, Jan Bart și John Rock fură de părere, în unanimitate, să-i primească în anumite condițiuni.

Bagajele fură strânse. Fiecare-şi luă povara şi cei patru albi se despărţiră de sălbatecii pe cari îi crezuseră vrăşmaşi şi cari acum aveau să completeze numărul purtătorilor.

După ce străbătură fără incidente savana, începură să urce colina de pe care cădea a doua cataractă.

Urcuşul fu destul de uşor şi de scurt. Intrară apoi într'o pădure, care avea înfăţişarea unui splendid parc.

Dar, acum ploaia cădea din abundenţă din norii îngrămădiţi pe cer şi înălţimea ierburilor îngreuia mult mersul. Nici o poteca pe pajiştea aceea presărată cu arbori.

Jan Bart, cu busola în mână, în fruntea expediţiei, servea de călăuză, mergând prin iarba a cărei înălţime întrecea adesea cu un metru chiar pe giganticul Zomba.

După două ore de mers anevoios ajunseră la un torent pe care fură nevoiţi să-l treacă pe o punte construită în câteva minute din trunchiul unui arbore doborît cu lovituri de secure ; apoi pătrunseră într'o regiune pietroasă, plină de arbori şi de mărăcini.

Pe la patru după amiază făcură un popas sub o stâncă eşită în afară ca o cornişă. Dar, Raimond nu putea sta mult timp nemişcat. Văzând spre dreapta o râpă, îi veni în gând s'o explореze spre a găsi ceva de vânat.

Porni deci, singur, dar nu făcu mai mult de câţiva metri şi rămase împietrit : în faţa lui un elefant cu urechile imense îl privea cu ochişorii lui vii mişcându-şi pe deasupra capului enorma lui trombă.

Raimond era, din fire, înzestrat cu un sânge rece pe care viaţa aventuroasă contribuise să-l mărească. Revenindu-şi repede, după o clipă de surprindere, se gândi să se retragă, căci acesta era singurul lucru cuminte ce-l putea face, în această împrejurare, fiind prea aproape de elefant spre a-i lovi într'un punct vulnerabil.

Ştia că pachidermii nu atacă nici o dată pe om, dacă nu sunt ei înşişi atacaţi. Se întoarse deci. Elefantul nu-l urmări. Şi când se întorcea să se uite, vedea pe colosalul animal privindu-i cu un aer, care i se păru chiar batjocoritor. Apoi, elefantul se întoarce brusc şi dispăru în pădurea învecinată.

Pe când tânărul se felicita de norocul pe care-l avusese, o viespe îl înţepă la gât.

— Au ! la naiba, strigă el, plictisit ! Asta e culmea. Scap de un elefant şi mă înţeapă o viespe minusculă ; asta dovedeşte că răul nu vine totdeauna din partea de unde pare mai ameninţător.

Înţepătura unei viespe nu e mare lucru, dar în dispoziţia de spirit în care se găsea bravul băiat, era de ajuns ca să-i strice toată poftă de plimbare.

Ca să nu mai fie nevoit să urce din nou panta făcu un ocol destul de lung. Descoperi numeroase urme de animale.

Dar când plouă animalele sălbatice se risipesc și e greu să dai de ele ; așa că se înapoiă fără să vâneze ceva și, puțin cam indispus, dete ordin să pornească la drum.

După un sfert de oră, trecând printr'o pădurice se pomeniră în față cu unsprezece girafe.

Acele animale, îndată ce-i zăriră, nu stătură mult la gânduri și întorcându-se, maiestoase, dispărură într'o clipă.

Alergau cât le țineau picioarele și corpul lor avea mișcări și ondulări ciudate care mergeau de la coadă, dealungul coloanei vertebrale și al gâtului nesfârșit până la cap.

Cei patru albi fură încântați de această întâlnire, căci acestea erau singurele girafe pe care le întâlniseră dela plecarea lor din Mogadiscio.

Și în tot timpul zilei până la orele șapte seara, merseră pe un drum neted acoperit de ierburi nu prea înalte. Soarele le uscase hainele, cerul redevenise albastru; aerul se îmbălsăma de parfumul florilor. Și când se opriră pe la sfârșitul zilei, pe malul fluviului Congo, la poalele celei de a treia catarcate toți sperau că ziua aceea de emoții diverse se va termina tot așa de bine după cum trecuse și că vor putea dormi liniștiți spre a relua drumul spre sud-est, adică spre lacul Tanganyka.

Acele speranțe optimiste fură în curând spulberate.

Se pregătiră să poposească. Cortul fu ridicat. După obicei, Marius, ajutat de un negru așeză vatra, ceaunul și pregăti un prânz copios și gustos.

Soarele nu apusese încă și totuși liniștea serii începuse să se lase asupra naturii. După ce mâncară, negrii, ca de obicei, se apucară de jocurile lor copilărești așteptând să se înopteze deabinelea ca să aprindă focurile de veghe.

John Rock își aprinse pipa, iar cei trei cercetași câte o țigară, cu îndemânare răsucită de Marius. Și cei patru prieteni cu carabina în spinare și revolverul la brâu se duseră să facă vreo câțiva pași spre marginea pădurii virgine care reîncepea la un kilometru distanță dela malul Congului.

Ajunși aci se așezară pe un trunchi de arbore și, fumând în tăcere, se delectau admirând apusul soarelui ale cărui lumini purpurii se aprindeau la orizont încendiând cerul și totul din jur.

Zomba îi ajunse și el după câteva minute.

Dar, în momentul în care bravul negru voia să vorbească lui Raimond, rămase cu gura căscată ca împietrit ; ochii săi dilatați fixară un arbore din pădure.

Cei patru prieteni, observând, întoarseră și ei privirile spre acel punct.

Şi fură izbiţi de un spectacol extraordinar.

Pe craca unui arbore, o maimuţă mică din specia uistitilor, şedea ca şi când ar fi aşteptat ceva.

În faţa ei pe o ramură a altui arbore o massă verzuie se desfăcea încetul cu încetul.

— Un şarpe piton ! şopti Marius. Toţi recunoscură imensa reptilă atât de frecventă în Africa ecuatorială.

Şi scena care se desfăşură fu una din acelea, care rareori se pot observa în taina pădurilor virgine.

Şarpele boa, căci aşa se mai numeşte pitonul african, avea cel puţin şase metri lungime şi pielea lucioasă era presărată cu pete mai închise.

Deodată, se destinse ca o săgeată, sări jos, se încolăci şi nu se mai mişcă.

Deschisese fălcile şi ochii îi străluceau ca două diamante negre trimiţând acel fluid invizibil atât de temut.

Era vădit că voia să ameţească pe biata maimuţă. Pe ramură, micul animal, care rămăsese întâi nemişcat la vederea şarpelui, tresări cu violenţă.

Cei trei cercetaşi, americanul şi Zomba înţeleseră că nenorocitul uistiti încerca să se smulgă de sub forţa fascinatoare care-l ţintuia pe ramură, în faţa şarpelui pe jumătate ridicat. Se ţinea cu coada de o cracă transversală ca şi când ar fi fost teamă să nu cadă în gura şarpelui, deschisă sub el.

În semi-obscuritatea misterioasă, care domnea sub arbori scena aceasta era cu adevărat fantastică.

Toţi stau nemişcaţi, aşteptând cu un fel de îngrijorare sfârşitul acelei lupte sinistre între şarpe şi maimuţă.

Şi aceasta, cu corpul agitat de o tremurătură continuă cu ochii plini de groază se apleca din ce în ce mai mult; coada se strângea de cracă printr'un instinct de revoltă : labele de dinainte întinse se agitară în aer ca nişte braţe şi apoi, brusc plecă capul se desfăcu de cracă şi căzu peste boa.

Dar pitonul păru că vrea să facă să dureze mai mult bucuria victoriei, căci în loc să înhaţe mica pradă o lăsă să se svârcolească pe pământ, încercând să se dea înapoi sau fugă.

Dar, la fiece mişcare a bietului uistiti, şarpele mişca repede capul aşa încât privirea să-i fie în continuu în direcţia ochilor eşiţi din orbită ai maimuţei.

Cei patru albi se aşteptau să vadă pe boa precipitându-se asupra victimei şi începând s'o înghită.

Dar, spre marea lor surprindere, nu se petrecu astfel ; şarpele se desinteresă de maimuţă şi privi în altă direcţie.

— Dar, pe Zomba îl priveşte ! şopti Jan Bart foarte încet. Şi cătesi patru observară pe negru, care de un minut sau mai se depărtaseră de trunchiul pe care şedeau.

De obicei puterea de fascinație a șerpilor nu se exercitează asupra oamenilor. Totuși sunt și excepții și tinerii exploratori asistau la una din ele.

Căci nu mai încăpea îndoială, șarpele voia să amețească pe Zomba.

Atitudinea bietului negru era într'adevăr impresionantă. Statura sa colosală părea micșorată, picioarele îi tremurau, capul îi intrase între umeri, încetul cu încetul mâinile cu degetele lărgite se întindeau înainte ; iar ochii cari îi eșeau parcă din orbite priveau pitonul cu nețărmurită groază. Șarpele înainta încet, capul i se înălța la patru sau cinci metri dela pământ, dominând capul lui Zomba, care era la vreo zece metri de el.

Desigur că forța fluidului fașcinator era prodigioasă deoarece Zomba, care avea o putere colosală și era destul de civilizat, ca să nu se lase pradă unei spaime copilărești, avea tot ce trebuia ca să se împotrivească pitonului.

Totuși era vădit că Zomba nu rezista.

Deodată, piciorul lui drept înaintă. Făcu un pas, apoi altul, ridicând capul ca în extaz. Se apropie de șarpe și acesta se plecă, se plecă până ce capul monstruos nu mai fu de cât la trei metri distanță de al lui Zomba.

Această apropiere amenințătoare redete celor patru prieteni sângele rece pe care această bizară scenă îi făcuse să-l piardă. Și Marius, cu spiritul lui de inițiativă și caracterul lui impetuos fu primul care făcu gestul salvator ; apucă pușca, ochi capul reptilei și trase.

Detunătura risipi farmecul și glonțul zdrobi capul șarpelui a cărui parte superioară a corpului căzu încet la pământ.

Zomba scoase un strigăt ascuțit și, ca și când abia atunci și-ar fi dat seama de pericolul prin care trecuse, fu cuprins de o spaimă nebună și fugi spre tabără, unde negrii aprindeau în momentul acela focurile de veghe.

Cei trei cercetași și americanul înaintară spre reptilă care se zvârcolea îngrozitor. Scoaseră revolverile, și traseră de aproape sfărâmând definitiv capul monstrului.

Acesta avu încă vreocâteva tresăriri și căzu, însfârșit la pământ. Monstruoasele sale inele se strânseră și se desfăcură convulsiv încă vreo câteva minute. Și, însfârșit, reptila rămase nemișcată.

După o clipă de tăcere adâncă, provocată de stupoarea inspirată de scena aceea și de execuția prin care se terminase, câteși patru se priviră și nu se putură opri de a nu râde.

— E curios, observă John Rock, că Zomba s'a lăsat să fie hipnotizat de șarpe.

— Cu atât mai curios cu cât Zomba e înzestrat cu un sânge rece și o bravură incontestabilă.

A fost de mai multe ori eroul unor acțiuni extraordinare când servea în armata colonială.

A făcut parte din coloana generalului Arimondi, în faimoasa expediție pe care desigur v'o amintiți. Și mi-aduc aminte un fapt, pe care de altminteri l'am citit în descrierea campaniei, un fapt care face cinste minunatului curaj al lui Zomba.

— Povestește-ni-l! zise Jan Bart.

— O! nu e lung.

— S'auzim! zise John Rock, curios.

— Iată-l:

Coloana era împărțită în două părți.

Plutonul în care se găsea Zomba fu înconjurat de o ceată de sălbateci; și soldații fură nevoiți să se refugieze în colibele unui sat indigen.

Sălbatecii asediaseră plutonul; și fiind înarmați cu puști moderne, focul pe care-l deschiseră asupra colibelor, aduse mari pierderi trăgătorilor.

Câțiva dintre tovarășii lui Zomba căzură răniți sau morți.

Locotenentul care comanda plutonul se văzu pierdut. N'avea de cât un mijloc de salvare: să încerce să trimită un curier la Colonel, spre a-i cere ajutoare. Dar era cu putință? Vru să încerce. Rupse o foaie din carent, scrise câteva rânduri și, adresându-se oamenilor săi zise: „Cine vrea să ducă scrisoarea asta".

Imedait, un om întinse mâna, luă foaia, trecu pragul, făcu doi pași și căzu lovit de moarte.

Locotenentul rupse altă foaie și repetă: „Cine vrea să ducă scrisoarea asta?" Alt om înaintă: „Eu". Eși, dar n'apucă să treacă pragul și căzu ca și primul.

Locotenentul se plecă, luă mesagiul din mâinile mortului și întrebă cu sânge rece și a treia oară: „Cine vrea să ducă scrisoarea asta?".

Fără a ezita, Zomba se prezentă:

— Eu, zise el.

Și cu o încredere, nejustificată de evenimentele desfășurate sub ochii lui, adaogă:

— Și voi reuși!

Pe punctul de a eși, se întoarse; printr'un fel de sfidare, goli cartușiera în mână și dete cartușele locotenentului:

— Astea grele, eu n'are nevoie.

Și cu mâna cealaltă bătu baioneta zicând:

— Asta bună!

Apoi, brusc, deschise ușa.

Cu o săritură de bestie care se asvârle asupra pradei, năvăli în pădure. O ploaie de gloanțe se abătu asupra colibei, dar nu loviră pe Zomba.

Cum putu străbate prin desișul inextricabil al pădurii? Cum, după ce fugi în zig-zaguri spre a scăpa de inamic, putu să se descurce dintre lianele ce se împleteau între ele astupând drumul, cum găsi direcția vagă ce i se indicase? Mister. Aceasta e puterea destinului. Dar, fu o adevărată minune de îndrăzneală, de rezistență și de devotament.

Colonelul care scrise raportul adăogă că după câteva luni Zomba primea medalia valorii militare; o poartă de altminteri pe piept.

Această scurtă povestire a unui fapt cu adevărat eroic, contrasta atât de mult cu atitudinea lui Zomba în fața pitonului încât cei patru tineri hotărâră să ceară negrului să descrie impresiile pe care le avusese în acele momente critice.

Marius fu acela, care exprimă ideea. Toti o aprobară și câteși patru se îndreptară spre tabără, când un zgomot de crăci rupte îi țintui pe loc și îi făcu să întoarcă capul spre pădurea virgină.

Văzură ivindu-se una după alta cinci antilope, care trecură ca un fulger

Dar, imediat, un superb leopard se năpusti în urma lor și făcând un salt formidabil căzu la douăzeci de metri de călători în spinarea ultimei antilope.

Antilopa, întreruptă atât de brusc din fuga sa, se rostogoli la pământ; și învingătorul și învinsa, în avântul lor se deteră peste cap de mai multe ori așa încât ajunseră la doi pași de unul din focurile aprinse de negri în jurul taberii.

Cei patru albi se pregăteau să tragă în leopard care-și sfâșia prada, când răsună un foc de armă. Alergară, și văzură pe Zomba care, cu browningul în mână râdea arătându-și dinții.

La picioarele sale leopardul se svârcolea în convulsile agoniei. Cât pentru antilopă, pierzând sângele prin răni oribile, era deja moartă.

Indărătul lui Zomba, negrii urlau de bucurie.

Cei patru exploratori fură foarte veseli de acel neașteptat incident de vânătoare, care le dovedea că Zomba își regăsise tot sângele rece pe care-l pierduse o clipă în fața șarpelui.

Leopardul fu asvârlit în fluviu. Și, la lumina focurilor, antilopa fu jupuită și tăiată, păstrându-se numai părțile bune de mâncat, iar celelalte fiind asvârlite în fluviu.

Întrebat de Marius asupra celor ce simțise în fața șarpelui boa, Zomba nu putu răspunde decât atât:

— Era șarpe rău, șarpe rău!

Nu putură scoate mai mult de la dânsul și fiindcă subiectul părea că îi era neplăcut, nu mai insistară cu întrebările. Astfel se termină ziua aceea atât de bogată în emoțiuni.

Dispozițiile pentru noapte fură luate repede și rondurile de pază împărțite între cei patru albi și cei șapte ubanghi.

Și noaptea trecu fără incidente grave. Se auziră în pădure și pe deasupra fluviului, lătratul leoparzilor, grohăitul hipopotanilor, răgetele leului, ciudatele strigăte ale unui linx, strigătele unei cete de elefanți și mugetele formidabile ale bivolilor sălbatici. Dar, nici unul din acele teribile animale nu se apropiă de tabără.

Raimond și Marius erau de rând dimineața, la răsăritul soarelui; salutară lumina zilei cu noui speranțe și deșteptară pe Jan Bart și pe John Rock; negrii strânseră cortul, impachetară proviziile, refăcură baloturile; fiecare-și luă în spate pe al său; armele fură încărcate, și porniră veseli la drum cu scopul de a ajunge la ultima cataractă și de a întrebuința a doua zi la construirea pirogei, spre a naviga pe fluviu și a ajunge până la lacul Tanganyka.

Cele mai stranii evenimente ereau să împiedice realizarea acestor proecte

CAPITOLUL III

Țara piticilor

In două ore drumul deasupra celei dea treia cataracte fu parcurs fără alte incidente.

Dar, după prima parte a acestei etape matinale, solul deveni extrem de accidentat și fură nevoiți să se depărteze de linie diagonală de mal, străbătând o întindere mlăștinoasă, unde noroiul și apa ajungeau până la genunchi.

Din fericire, cerul ușor acoperit de nori nu lăsa să treacă toată forța razelor soarelui. Astfel că mersul fu mai puțin greu de cât sub soarele arzător.

După savană, străbătură o pădurice de cactuși la ieșirea căreia Marius și Raimond, care erau în frunte se opriră brusc în fața unor oameni cu cea mai bizară înfățișare din lume

Erau șapte indivizi nu mai mari de 75 de centrimetri.

— Mii de pipe, exclamă Marius, suntem în țara piticilor!

Acea exclamație exprima exacta realitate. Țara piticilor

există cu adevărat în Africa ecuatorială și exploratorul Stanley o străbătu în cursul călătoriei sale prin centrul Africei.

Raimond, care citise descrierea acelei călătorii, chemă pe John Rock și pe Jan Bart cari formau ariergarda, pe când Zomba fără a ezita începu să vorbească cu acele ființe atât de ciudate.

Aceștia îi făcură la rândul lor o mulțime de întrebări. Voiau să știe numele țării celor patru albi, cari, deși nu se puteau abține de a nu râde, trebuiră să recunoască că după atitudine și după modul cum vorbeau lui Zomba acei omuleți părea să fie destul de curagioși.

După ce termină convorbirea, Zomba anunță că acei indigeni îi invitau pe toți în satul lor, la o depărtare de vreo două ore.

— În sat este rege la ei !

— Fie ! aprobă Raimond vom face popasul de la amiazi în satul regelui piticilor.

— Mii de pipe ! zise Marius, răzând. În țara asta dăm mereu de ceva nou.

Și porniră din nou la drum, escortați de cei șapte omuleți, cari mergeau în trap ca să se poată ține în pas cu albii și negri.

Satul piticilor, la care ajunseră după vreo două ore, nu era decât un drum lung cu o mulțime de colibe deoparte și de alta, înșirate până departe de tot. La sosire, li se spuse că regele era, împreună cu majoritatea supușilor săi, la vânătoare și că nu se va înapoia decât la amiazi.

Dar vreo treizeci de pitici rămași acasă, împreună cu cei întâlniți pe drum se grăbiră să pună cea mai mare dintre colibe la dispoziția neașteptaților oaspeți și aduseră o enormă provizie de gustoase banane.

Cu scopul de a vedea pe rege și de a nu părăsi satul înainte de a fi avut toate informațiile posibile asupra acelei rasse curioase, Raimond hotărî să petreacă toată după amiaza și noaptea aceea acolo, și să nu plece decât a doua zi de dimineață.

Până la patru se odihniră liniștiți convorbind prin intermediul lui Zomba cu piticii și cu femeile lor, care erau și mai mici decât ei; dar la patru și un sfert un pitic veni să anunțe sosirea regelui.

Cei patru albi se sculară și așteptară, nu fără curiozitate.

Văzură înaintând pe unicul drum un mic grup format din vreo cinzeci de indivizi precedați de un pitic, care avea capul împodobit cu pene. Își închipuiră că acela era regele și așa și era.

Când Zomba explică regelui, împrejurările relative la

prezența acelor străini, răspunsul regelui, care ascultase cu cea mai comică impasibilitate se făcu să fie așteptat câteva minute.

Apoi cu o voce pițigăiată, minusculul rege rosti o serie de fraze rotind niște ochi furioși.

— Ce naiba spune ? întrebă Marius.

Zomba răspunse :

— El nu vrea să plecăm.

Cei patru albi, privndu-se încremeniți, izbucniră într'un hohot de râs. Pretenția acelui monarh parea extrem de caraghioasă.

— Zomba, ordonă Raimond, cere-i motivul refuzului său de a ne lăsa să plecăm mâine și tălmăcește-ne întocmai atât întrebările, cât și răspunsurile lui.

Atunci, — întârziat din minut în minut de tălmăcirea necesară, — dialogul reîncepu între colosul abisinian și minusculul rege pitic.

— De ce nu vrei ca stăpânii mei albi și noi să plecăm mâine din satul tău ?

— Fiindcă tot ținutul e al meu și voi n'aveți dreptul să-i călcați pământul până ce nu v'am autorizat.

— Dar ce vrei să facem, rămânând în satul tău ?

— Trebuie să cumpărați tot ivoriul pe care-l am în colibe. Numai atunci veți pleca.

— Ai ivoriu ?

— Da, de mai mulți ani am ucis sute de elefanți și n'am avut încă ocazia să vindem ivoriul; numai albii îl cumpără

— Dar anul trecut am trecut pe aci și satul era pustiu.

— Da, eram la vânătoare.

— Foarte bine. Dar noi nu suntem o caravană de negustori și n'avem obiceiul să cumpărăm ivoriu pe drum.

— Nu importă, stăpânii tăi sunt albi, și albii fac comerț cu ivoriul. Cumpărând pe acela pe care-l posed eu, îl vor revinde și vor câștiga.

— Nu, stăpâni mei nu sunt negustori și nu vor cumpăra nimic.

— Atunci, nu vor pleca niciodată de aci ! Eu îi voi ucide, voi pune stăpânire pe armele lor, pe mărgelele pe care le ascund în bagajele lor și pe munițiile lor.

— Dar nici n'o să știi să porți o pușcă ! e mai mare de două ori decât tine.

— Crezi ? Ado 'ncoa !

Și întinse mâinile spre carabina pe care Zomba o purta în bandulieră.

Zomba o luă, râzând, după ce-i scoase cartușele și o întinse micului rege.

Și acesta dete dovada de o forță neașteptată

Mânui arma cu multă ușurință, o întinse, o luă la ochi, apăsă trăgaciul, dând astfel dovada că fusese cândva în legătură cu albii, care-l învățaseră mânuirea armelor de foc.

Călătorii înțeleseră atunci că acest monarh nu voia să lase să-i scape ocazia de a pune mâna pe o armă prodigioasă pentru el; el voia carabinele în schimbul ivoriului.

Raimond ordonă lui Zomba să-l întrebe în sensul acesta ca să-i cunoască adevăratele intenții.

Într'adevăr, răspunsul monarhului nu mai lăsa nicio îndoială; regele socotise că albii îi vor lua ivoriul și că-l vor lăsa în schimb cel puțin o carabină, cu care-și va mări autoritatea asupra supușilor săi.

Raimond nu vru să fie complice al cruzimii pe care desigur că avea s'o exercite acel minuscul rege cu caracteru arțăgos și feroce. Și, din ordinul său, Zomba refuză categoric să lase o armă de foc în schimbul ivoriului. Și apoi chiar dacă i le-ar fi dărui, albii nu voiau să primească ivoriul, care le-a fi fost e povară grea și nefolositoare.

— Atunci, strigă regele, scrâșnind din dinți, voi pune s vă ucidă pe toți.

Rosti un ordin și se întoarse spre supușii săi cari, — î număr de două sau trei sute, eșiseră de prin colibe și din pă dureа vecină și se strânseră în jurul lui. Toți acei omule cu bărbile lungi și părul creț aveau arcuri, săgeți și suliți.

Raimond se gândi că acele săgeți puteau fi otrăvite. I acest caz o luptă împotriva acelor omuleți ar fi putut deve primejdioasă, cu toate că sfârșitul era indiscutabil.

— Să ne punem la adăpost îndărătul acelei stânci ! e clamă el, arătând cu mâna dreaptă mai multe stânci grăm dite îndărătul colibelor, între sat și pădure.

Jan Bart, John Rock și Marius se supuseră numaidec pe când Zomba își lansa negrii în aceeași direcție.

Dar, în acelaș moment, un stol de săgeți zbură din mâ nile acelei mulțimi care urla și gesticula asemenea unor m mute.

Unul dintre ubanghi fu atins. Căzu și muri fulgerăt ceeace dovedea că săgeata fusese, otrăvită.

— Mizerabilii ! strigă Raimond.

— Mii de pipe ! urlă Marius. Vor plăti scump acest a sinat.

— Pe S-ta Fecioară ! declară Jan Bart, nu mă așteptar

— Repede ! Repede ! sfătui John Rock sunt iarăși g să tragă.

Dar, când căzu al doilea stol de săgeți, toți albii și esc ta lor erau la adăpost îndărătul stâncilor.

— Tragem ? întrebă Marius.

— Au ucis pe unul din oamenii noștri, zise Jan Bart.

— Așa e, răspunse Raimond, dar îmi pare că trebuie să ucid niște copii...

— Nu-ți face iluzii ! obiectă John Rock, n'au de cât statura unor copii.

Dar am putut vedea cruzimea lor și vedeți cât de primejdioasă e vrăjmășia lor.

Piticii se risipiseră ; alergaseră în pădure și se cățărau pe arbori cu agilitatea unor maimuțe.

Ca să se puie la adăpost, călătorii fură nevoiți să sară dincolo de stânci. Dar își deteră imediat seama, că o parte dintre pitici rămaseră în preajma satului.

— Bravo ! strigă Marius, ne găsim între două focuri, sau mai bine zis între două rânduri de săgeți.

Intr'adevăr, dintr'o parte, din înălțimea arborilor, din cealalta, din preajma colibelor porniră nenumărate săgeți care, șuerând se implântară în pământ în jurul exploratorilor.

— Ah ! de data asta m'am săturat, strigă Raimond.

— Tragem ?

— Da, trebuie ! Foc de voie !

Și toți, unii întorși spre pădure și alții spre sat începură în acelaș timp un foc neîntrerupt care în scurt timp epuiză toate încărcăturile.

Și cum piticii erau îngrămădiți, într'o parte în arbori, iar în cealaltă lângă colibe, gloanțele făcu ravagii printre ei ca și când ar fi fost lansate de o mitralieră.

Dar, acea demonstrație fu deajuns spre a calma ardoarea războinică a piticilor. Cei din preajma satului dispărură îndărătul colibelor, făcându-se nevăzuți, iar cei din arbori fugiră în pădure.

Constatară imediat că micul și arțăgosul rege era printre morți.

Dar, cercetașii nu erau mulțumiți de tragicul sfârșit al aventurii lor cu ciudații omuleți.

Numărând pe morți și răniți, găsiră două zeci și opt.

— Nu mă mândresc de loc, zise Raimond cu tristețe. Iată o zi urâtă de tot. Cine i-a pus pe nenorociții ăștia să ne omoare pe unul dintre ai noștri și să ne trimită săgeți înveninate ?

— Chiar așa, mii de pipe ! n'avem de ce să fim veseli ; dar în definitiv nu puteam lăsa să ne ucidă.

— Cel mai bun lucru, care ne rămâne de făcut, zise Jan Bart e să plecăm imediat.

— Da ! afirmă John Rock am pierdut destul timp ; părerea mea e să mergem și în timpul nopții, ca să ajungem deasupra cataractelor mâine.

— Și eu sunt de aceeași părere, confirmă Raimond. Cât

timp vom sta pe uscat vom fi mult mai expuși de cât urcând cursul fluviului cu piroga.

— Pe cinstea mea, zise Marius, îmi place să fac o călătorie de explorare și nu mă dau înapoi să lupt când e neapărată nevoie, dar dacă jocul ia un aspect macabru ca cel de azi nu-mi mai place de loc.

Reaua dispoziție era generală. Urmând sfatul lui Zomba, întrebuințară un sfert de oră pentru a îngropa corpul micului rege. Apoi, luând bagajele pe cari le lăsaseră în coliba ce le fusese pusă la dispoziție cu atâta bunăvoință la început, porniră din nou la drum, îndreptându-se spre sud-est.

Dar, ca și când acea tristă aventură ar fi fost un semnal trimis de destin spre a începe o perioadă de nenorociri și de suferințe, expediția merse din rău în mai rău.

Etapa până la miezul nopții fu din cele mai grele din pricina drumului anevoios. Era acoperit de stânci, care trebuiau escaladate când nu puteau fi ocolite printre ierburi încâlcite și mărăcini.

Aci, mari întinderi mlăștinoase din care se ridica un miros pestilențial, provocător de friguri instantanee, dincolo pădurea deasă prin care trebuiau să-și croiască drumul cu lovituri de secure.

Se rătăciseră ?

Nici de cum ! Jan Bart cu busola în mână afirma că erau în direcția cea bună.

Astfel după un prânz preparat în pripă și mâncat și mai repede, căci proviziile compuse din carne proaspătă, carne afumată și banane, scădeau mereu, porniră iarăși la drum, vrând să profite de lumina lunii care apunea la miezul nopții.

Acel marș nocturn fu atât de anevoios, încât când ajunseră deasupra unei coline, care domina o imensă câmpie mlăștinoasă, toți erau istoviți ; și a doua zi când se deșteptară, cei trei cercetași și americanul tremurau de friguri, cu toate că soarele ardea.

Urmă o săptămână oribilă !

Drumuri extrem de anevoioase de dimineață până la amiaz și dela trei la apusul soarelui ; lungi popasuri pricinuite de accesele de febră, care îi apuca pe rând pe fiecare.

Singuri negrii nu fuseseră atinși de febră, dar ei sufereau, în schimb, de foame.

Și, mai puțin rezistenți de cât stăpânii lor nu se mulțumeau cu sucurile concentrate și conservele care compuneau proviziile de rezervă.

Fură nevoiți să se hrănească cu ierburi și cu viermi.

Așa că a cincea zi, după tragicul epizod cu piticii, expediția era la capătul forțelor.

Se lăsă o seară lugubră asupra taberii așezate de bine d

rău pe o limbă de pământ care înainta ca un promontoriu în mijlocul mlaștinelor pestilențiale, când, — ne mai putân, aproape disperați, — Raimond, Marius și John Rock se întinseseră sub cort.

Singur Jan Bart era în picioare. Cu o hartă a Africei în mână observa stelele, care străluceau pe cer, murmurând din când în când :

— Pe Cristof Columb ! Suntem pe calea cea bună și știu sigur că Congul și pădurea virgină nu sunt de cât la o depărtare de două ore de aci.

Singur dintre călători, găsea în această convingere putea de a dormi și dormi într'adevăr.

Așa că a doua zi fu singurul în stare să umble.

— Raimond, zise el, voi stați aici și așteptați-mă ; peste patru ore mă voi întoarce și sunt sigur că vă voi aduce vestea cea bună, că am văzut Congul.

Și, fără a mai aștepta răspunsul, curagiosul ligur se îndreptă în direcția pe care știința sa de geograf și instinctul său de călăuză i-o arătau ca pe cea bună.

Pentru cei cari rămaseră fură patru ore de prostrație absolută.

Și erau toți aproape adormiți în ceața pestilențială pe care evaporația apelor o împrăștia deasupra mlaștinilor, când auziră răsunând trei detunături ; ridicară capul și văzură pe Jan Bart alergând în spre ei și strigând :

— Am văzut fluviul, pădurea și vânat și pește !...

Fu ca o reînviere.

Inviorați de speranță, simțind în corp noui forțe, toți strânseră cortul, refăcură bagajele și porniră din nou la drum, conduși de Jan Bart și încurajați de dânsul.

CAPITOLUL IV

Revolta negrilor

Ce strigăte de bucurie scoaseră cercetașii și americanul zărind panglica azurie a fluviului, mărginită de o vegetație bogată !

Era viața! Sălbăticiunile pe care le puteau vâna și piroga pe care o puteau construi ; călătoria pe apă, până la lacul Tanganyka de unde puteau ușor ajunge la vreunul din porturile din Oceanul indian.

Cortul fu ridicat pe o pajiște acoperită de iarbă deasă și moale.

In farmacia portativă mai erau câteva pilule de chinină. Raimond le împărți între ei patru pentru a face să scadă frigurile celor atinși și a da celorlalți acea excitație momenta-

nă de care aveau nevoie. Rezultatul acestei medicamentări completată de un prânz suculent pregătit de Marius din carnea unui mic porc mistreț ucis de Zomba în marginea pădurii, fu excelent.

Raimond hotărî să consacre ziua întreagă odihnei spre a recăpta forțele necesare ca să poată construi a doua zi piroga.

Nu bănăiau nici el, nici tovarășii lui, că expediția nu numai că nu era la capătul suferințelor, dar era amenințată de riscuri mult mai grave ca cele de pân'acum.

Și cum rândul lui de veghe începea după miezul nopții, împreună cu Marius, Raimond adormi puțin după apusul soarelui, cufundat într'un somn liniștit și fără griji.

Negrii, cari nu fuseseră, decât ușor atinși de friguri și suferiseră mai mult de foame decât de oboseală își reveniră mai curând și mai complet după ce mâncară și băură de se săturară.

Aveau deci mai puțină nevoe de odihnă.

Zomba, care înțelegea foarte bine aceasta, obținuse dela Raimond următorul aranjament :

In prima parte a nopții, adecă dela apusul soarelui la zece seara, John Rock și Jan Bart aveau să vegheze împreună cu Zomba ; iar a doua parte, dela zece seara la două dimineața, când veghea era mai obositoare, paza avea să fie încredințată la zece negri, în frunte cu Chary; la două, aceștia se duceau să se culce și Zomba făcea iar de pază cu Raimond și cu Marius.

Astfel, albii aveau putința să se repauzeze cât mai mult în cursul acelei prime nopți liniștite. Și așa se și făcu.

Dar, se petrecu ceva straniu la interval de cinci minute după ce John Rock, Jan Bart și Zomba se duseră să se culce sub cort alături de Raimond și de Marius.

Cei unsprezece negri de gardă, în loc de a se așeza în grupuri în jurul fiecărui foc se strânseră toți în jurul acelui, care era mai departe de cort și aci avu loc o discuție care dură tot timpul cât ținu rândul lor de veghe.

Ce spuneau între ei negrii, cari aveau aerul unor conspiratori ?

De ce, vorbind între ei, aruncau mereu priviri pline de ură și de amenințare în spre cort ?

De ce Chary întinse de mai multe ori pumnul în spre partea aceea, rostind numele lui Zomba cu o adevărată ură ?

Chary fusese totdeauna gelos de Zomba, fiind tot atât de curagios ca și acesta, dacă nu și tot atât de cinstit. I se părea că Zomba fusese pe nedrept numit șeful lor.

Și această gelozie justifica încercarea pe care o făcea de a răsvrăti acum pe negrii împotriva lui Zomba si a albilor.

Și, dacă Chary căuta să provoace revolta ce formă avea ia aceasta ?

Nimic din toate astea însă nu transpiră a doua zi și toți văzură de lucru ca și când nimic nu s'ar fi întâmplat.

Ocupația acelei zile consta din a alege un arbore, a-l ia, a-l curăța de coajă și de crăci, a-l tăia apoi în lung, în mătate, a scobi acea jumătate și a-i da forma unei bărci, re să poată menține pe apă.

Această operație grea și obositoare nu fu terminată în ima zi, dar cum toți lucrau cu multă ardoare, se putea prepune că piroga va fi gata în patru zeci și opt de ore. Și a și fu.

In cursul zilei următoare nici un incident nu mai turbură iștea.

Conciliabilul secret între Chary și negri părea fără conînțe. In orele de muncă sau în cele de odihnă, nici Zomba, i albii nu surprinseseră nimic cari să le fi dat de bănuit.

Dar, a treia noapte, când Chary fu iarăși singur cu nei, consfătuirea reîncepu.

Și fu scurtă, căci după cinci minute de discuție cu voce să, Chary se ridică de jos și se îndreptă cu pași de lup e cort ; ridică pânza care acoperea deschizătura și intră.

Albii dormeau pe paturi de iarbă uscată, culcați la rând, fundul cortului ; Zomba dormea dea curmezișul în fața lor.

Ca să ajungă până la Raimond, Chary era nevoit să treapeste corpul lui Zomba.

Și, — lucru curios, — această manevră atât de dificilă, e risca să trezească sau pe Zomba, sau pe Raimond, fu cutată cu multe precauțiuni, dar fără nici o teamă de ary.

Luna lumina destul de bine și prin deschizătura cortuși trimitea razele până în fund, așa că negrul nu riscă să ovească de ceva și să facă zgomot.

Trădătorul se duse spre Raimond și scoase din cămașă care avea înfățișarea unui muschi.

Il aplică pe obrazul lui Raimond, dar dela oarecare distă ca să nu atingă pielea. Rămase cinci minute nemișcat o statue de bronz. Intre timp respirația tânărului, slăbi ce în ce, până deveni imperceptibilă.

Atunci, Chary, puse în sân ciudatul muschi și, fără să e, își trecu un braț pe sub picioarele și celălalt pe sub uii lui Raimond. Și cu o mișcare lentă și progresivă îi ridiorpul, a cărui greutate nu era nimic pentru forța lui herană.

Trădătorul eși apoi din cort, fără ca vreunul din ceilalți făcut nici cea mai mică mișcare.

Afară, nici un negru ; toți dispăruseră ; unde erau oare ?

Chary știa desigur, de vreme ce, se îndreptă cu pași siguri spre fluviu, purtând pe brațe pe Raimond.

Acolo, în pirogă, erau cei zece negri.

— Karué ! șopti el.

Și adăogă în idiomul Katembos :

— E gata tot ?

— Da, răspunse, cel pe care-l chema Karué.

— Carabinele ? muniţiile ?

— Da, tot !

Intre timp, ceilalți trădători pregătiseră lopețile, căci în timpul zilei se terminaseră toate lucrările relative la pirogă și expediția avea să pornească des de dimineață.

Numai muniţiile și armele erau încă sub cort.

Ca acestea să se găsească acum în pirogă trebuia ca negrul numit Karué să fi luat carabinele și cartușierile păstrate de sigur de negrii în timpul veghei spre a se apăra de eventualele pericole.

Și dacă Chary întreba de arme și de muniţii o făcea mai mult ca să se încredințeze că complicii săi nu-și pierduseră capul și urmaseră întocmai ordinele minuțioase pe care le dase.

Aplecat asupra prorei pirogei înfundate în nisip, Chary trecu pe Raimond adormit din brațele sale în ale lui Karué, care îl depuse în fundul pirogei pe un pat pregătit mai dinnainte.

Chary se îmbarcă, luă o lopată, o afundă în nisip, apăsă asupra ei cu toată forța și piroga fu lansată în mijlocul curentului.

Karué și ceilalți negri, se asezară doi câte doi pe băncile din partea dinainte a pirogei, și cu mișcări flexibile și repezi, afundau lopețile în apă fără a produce nici cel mai mic zgomot, așa că, repede ca o năluca piroga aluneca pe apă, urcând curentul și îndepărtându-se din ce în ce mai mult de cortul, care se desena pe mal, la lumina lunii ca o pată întunecoasă.

Care era scopul pe care-l urmărea Chary prin răpirea lui Raimond ?

Și de ce atât el cât și negrii ubanghi, pân'atunci atât de credincioși, săvârșeau o trădare atât de mișelească ?

Spre a putea judeca starea de spirit a negrilor trebuie să se ție cont de suferințele pe care le îndurasera de mai bine de o săptămână.

Mai întâi, foamea le turburase mintea și le întărise inima iar ambiția lui Chary adăogându-se la toate aceste cauze de turburare morală, fapta lor părea destul de motivată.

Fără îndoială, dacă ubanghii n'ar fi fost rău sfătuiti ar fi îndurat, fără să murmure, toate suferințele.

Dar ubanghii nu erau singuri ; chiar albii aduseseră, fără voie între ei, elemente de discordie, de indisciplină și de revoltă.

Aceste elemente erau cei șase Katembos înrolați în locul ubanghilor, uciși la cataracte.

De fapt, acei Katembos nu se înrolaseră de cât cu gândul să ducă expediția la pieire. Și treziseră nemulțumiri în inimile simple ale ubanghilor.

Ei insistaseră tot timpul asupra greutății drumului, înăsprind sentimentele tutulor acelor oameni. Și, primul dintre ei, acela care se numea Karué atâțase mai ales gelozia lui Chary împotriva lui Zomba.

Astfel, încetul cu încetul, în grupul ubanghilor, asupra cărora Chary avea oarecare influență, fermentase repede un început de revoltă.

Acel ferment se manifesta acum când situația generală da rebelilor unele avantagii și o oarecare siguranță pe care nu le-ar fi avut în timpul călătoriei prin terenuri pustii și mlaștini pestilențiale.

Dar, atunci, se naște întrebarea, pentru ce Chary și negrii Katembos se mulțumeau să răpească pe Raimond ? De vreme ce erau hotăriți să săvârșească o faptă urâtă, lucrul cel mai simplu și mai sigur ar fi fost, pentru ei, să ucidă pe Zomba și să captureze pe cercetași și pe american...

Ar fi fost foarte ușor, de vreme ce dormeau așa de adânc!

Unsprezece la un loc ar fi putut să le sară în spate și să-i lege înainte ca cei patru albi să se fi putut apăra.

Da ! dar ubanghii aveau o superstiție, împotriva căreia negrii Katembos nu puteau nimic; ubanghii credeau că vor muri toți până într'o lună dacă ar distruge întreaga expediție, căreia îi juraseră credință.

Răpind pe Raimond, li se părea lor că expediția rămânea intactă. Și scopul lui Chary era numai să se răzbune asupra lui Raimond, care făcuse pe Zomba șeful negrilor în loc de a-l alege pe el.

Dealtminter,i cu modul acesta instinctele de lăcomie care mocneau în sufletul lui Chary se puteau satisface acum, căci el își propusese să vândă pe Raimond tribului Ruga-Ruga în schimbul unei mari cantități de pulbere de aur.

Sălbaticii Ruga-Ruga erau cunoscuți ca posesori a imense cantități de pulbere de aur și vastul lor domeniu se întindea spre răsărit de lacul Tanganyka.

Puternici și temuți, formând o națiune absolut independentă, împăratul lor se mândrea că are în imensa lui colibă împărțită în compartimente, servitori și sclave de rassă albă.

Chary cunoștea ținutul din reputație de și nu fusese pe colo : cunoștea chiar și obiceiurile tribului ; știa că pe îm-

părat îl chema Ribanga și că marele sat, unde-și avea reședința se ridica la marginea pădurii virgine pe malul occidental și septentrional al lacului Tanganyka.

Spera deci, părăsind lagărul cercetașilor, să urce cursul Congului cât mai repede până'n dreptul satului Kasongo, știuat la vreo două sute de kilometri de regiunea ocupată de Kibanga.

La Kassongo, Chary și negrii aveau să transporte pe Raimond cu o litieră făcută din ramuri, ca să nu se oboseasc㠄 și să-l poată preda în bună stare bogatului rege.

Astfel, ambiția, gelozia, lăcomia erau cele trei patimi care împinseseră pe Chary la un târg atât de infam.

Cât pentru Katembos, își rezervase dreptul să facă apoi ca întreaga expediție să cadă în mâinile tribului Ruga-Ruga. Dar trădătorii nu erau tocmai siguri de rezultatul acestei aventuri căci, știau foarte bine că cei patru rămași se vor lua după dânșii.

Neavând piroga, cercetașii erau constrânși să urce cursul fluviului mergând dealungul malului, sau să construiască altă pirogă.

In primul caz, nici o dată nu i-ar mai fi putut ajunge ; iar în al doilea, timpul pe care l-ar fi pierdut cu construirea altei piroge ar fi permis lui Chary să se depărteze și mai mult.

In caz de urmărire pe fluviu, Chary dispunea de zece vâslași experți, pe când cercetașii trebuaiu să vâslască ei singuri și erau mult mai puțin îndemânatici în asta de cât negrii.

Intretimp, în tabără, liniștea fu repede turburată ; focurile ne mai fiind atâțate deoarece santinelele fugiseră, se stingeua încet, ceeace permitea bestiilor care dădeau târcoale prin împrejurimi să se apropie din ce în ce mai mult.

Marius, Jan Bart, John Rock și Zomba dormeau deci, liniștiți, când fură treziți brusc de un zgomot formidabil, care se repetă a doua oară. Era răcnetul unui leu. Luând carabinele se repeziră afară din cort.

Văzură înaintând spre ei, între cele două focuri aproape stinse, forma negricioasă a unui leu enorm.

Și după întreaga sa atitudine și după faptul că venea cu repeziciune, se putea deduce că era flămând.

Dar cei patru inși erau prea obișnuiți cu astfel de surprize ca să-și piardă sângele rece chiar înaintea unui leu.

Toți traseră deodată așa în cât cele patru detunături se confundară, iar leul trăsnit de cele patru gloanțe explozibile ce-i pătrunseseră în craniu, avu o convulsiune bruscă și căzu.

Incidentul ar fi fost fără consecințe, dacă nu s'ar fi produs în împrejurări speciale.

Mai întâi absența sentinelelor și apoi aceea a lui Raimond.

— Raimond a rămas sub cort ? întrebă, brusc, Marius.

— Ei aşi ! zise Jan Bart. E imposibil...

— Cred şi eu !... Dar dacă nu-i aici !...

După o clipă de tăcere, se auzi vocea lui Zomba, care bunea pe un ton de adâncă uimire.

— Şi Chary unde e ?

Tutulor le veni în gând ideea că poate Raimond, curins de insomnie se sculase în timpul nopţii şi împreună cu ntinele se dusese pe urmele vreunei fiare sălbatice.

Dar, imediat, o înlăturară ca neverosimilă.

— E ciudat ! zise Jan Bart.

Şi se repezi sub cort. Eşi aproape imediat, murmurând !

— Carabina lui Raimond e acolo, deci nu s'a dus la vâtoare !

— Poate că s'a dus să facă vreo plimbare pe apă. Cu lua asta atât de frumoasă, nu m'aşi mira, mii de pipe !

Toţi întoarseră capul spre fluviu, priviră în locul unde, ajun, la apusul soarelui, lăsaseră piroga de curând consuită. Piroga nu mai era acolo.

Impinşi de acelaş gând alergară pe mal, examinând suafaţa apei argintată de lună, dar nu se vedea nici o pirogă.

— A ! dar asta ! izbucni Marius.

Incep să fiu îngrijat ! Ce poate fi asta ?

Jan Bart, cu glasul foarte emoţionat anunţă :

— Am impresia că trebuie să se fi întâmplat ceva straniu

— Hm ! făcu John Rock.

Şi urmă o tăcere lungă.

Apoi, încet, întorcându-se spre cort, asvârliră lemne use pe cărbunii rămaşi dela focuri, care aproape imediat, se aprinseră cu flacări mari, ce luminau până departe, marnea pădurii.

— Ceeace mă miră mai mult, zise Jan Bart, e că la focu- de armă trase de noi, Raimond n'a răspuns în nici un d.

— E adevărat, aprobă John Rock, căci, în definitiv, nu ute să fie departe.

— Ceeace mă miră şi mă uimeşte chiar, e că a luat toate tinele cu dânsul ştiind că noi dormeam şi că lăsa lagărul ă nici o pază ; asta nu-mi pare de loc natural. Trebue să i întâmplat cu adevărat ceva ciudat...

Se priviră şi-şi citiră în ochi îngrijorarea, care începea stăpânească.

Cât pentru Zomba, agitat, înfrigurat, gemea din când când ca un câine credincios, care şi-a pierdut stăpânul.

Se învârtea în jurul taberi, căutând prin nisip urmele telor cu cuie ale lui Raimond şi ale picioarelor goale ale rilor. Bineînţeles, nimeni nu se mai gândi să se mai culce.

Rătăciră astfel până dimineața, în jurul cortului, în jurul focurilor, de alungul malului și în marginea pădurii, vorbind între dânșii, întrebându-se cu o îngrijorare mereu crescândă, sporită din minut în minut și strigând uneori cu glas puternic :

— Raimond ! Raimond ! Raimond !

Și la fiecare sfert de oră trăgeau câte o salvă de pușcă.

Dar, firește, Raimond nu răspundea.

Când răsări soarele constatară că cea mai mare parte a muniților care ar fi trebuit să fie încă sub cort, dispăruseră, că negrii dispăruți își luaseră tot ce le aparținea, pe când, dimpotrivă, pălăria lui Raimond, carabina și browningul lui erau lângă patul de frunze pe care dormise. Trebuie să mărturisim că lucrul cel mai extraordinar îl constituia faptul că Raimond plecase fără armă.

Și, desigur, n'ar fi bănuit niciodată că Chary răpise pe Raimond, dacă un nou indiciu nu i-ar fi pus pe urma adevărului.

Un indiciu, nu ! un obiect, care dintr'odată le desvălui adevărul.

Marius, îngrijorat ca și ceilalți se plimba pe malul fluviului privind mereu suprafața apei aurită de razele soarelui și aștepta cu o nădejde, care, de altminteri, mergea scăzând, ca piroga să răsară deodată pe apele fluviului venind din sus, sau din jos.

Deodată privirea sa fu atrasă de un obiect alb care la zece sau doisprezece metri de mal scobora încet cursul fluviului. Dar, ceeace era într'adevăr extraordinar era forma acelui obiect și materialul din care era făcut. Formă și material foarte obișnuite, de pildă, într'o școală de copii din Italia ; dar, pe apele Congului, în plină Africă ecuatorială, era ceva cu adevărat extraordinar !

Acel obiect nu era altceva de cât o barcă de hârtie !

— Mii de pipe ! strigă Marius. O barcă de hârtie pe Congo ! Asta e extraordinar ! Și strigă:

— Jan Bart ! John Rock ! Zomba ! Toți veniră în fugă.

— Ce e ? Ce s'a întâmplat ? întrebară genovezul și americanul.

Dar Marius, căruia îi și venise o idee, nu răspunse.

Spre marea uimire a celor trei, el se desbrăcă cu repeziciune.

In câteva minute, gol ca un vierme și fără a da vreo explicație, făcu un salt în apă.

Il văzură scufundându-se, apoi reapărând și înotând cu repeziciune.

— Unde naiba se duce ? zise John Rock.

— Ciudat ! zise Jan Bart.

Și privirile lor urmară în mod mașinal linia imaginară a direcției luată de Marius. Și câteși trei văzură colo, cam la mijlocul fluviului mica barcă de hârtie.

Zomba, înmărmurit, nu înțelese.

Dar, Jan Bart și John Rock, cari fuseseră școlari, înțeleseră.

— Barca asta a fost făcută de Raimond, strigă Jan Bart.

— Yes ! afirmă John Rock.

In momentul acela Marius ajunse mica barcă, o apucă, și întorcându-se cu agilitatea unui pește înotă repede spre mal.

Se ridică în picioare pe nisip, gol ca un zeu al apelor. Și cele trei capete ale lui Marius, John Rock și Jan Bart se plecară asupra bărcei pe când Zomba căsca ochii fără să înțeleagă nimic.

— E ceva scris pe ea, observă John Rock.

— Recunosc scrierea lui Raimond observă Marius.

— Repede, repede, desfă-o ! strigă Jan Bart cu nerăbdare.

Fără a bănui adevărul, aveau toți presimțirea că plecarea lui Raimond nu fusese voluntară și că prietenul lor fusese victima vreunui atentat.

Marius desfăcu repede barca de hârtie. Și când fragila construcție fu distrusă, îi rămase în mâini o foaie de hârtie ruptă desigur, dintr'un carnet destul de mare, pe care Raimond îl purta totdeauna în buzunarul din afară al bluzei. Și pe acea hârtie era un rând scris cu creionul, pe jumătate șters de acțiunea apei, dar, încă vizibil. Il citiră toți trei dintr'o ochire.

Era conceput astfel :

— Am fost răpit de Chary și de negri spre a fi vândut tribului Ruga-Ruga de pe lacul Tanganyka.

Asta era tot. Dar era deajuns.

Zomba auzise fraza citită cu glas tare ; atunci, bunul abisinian scoase un strigăt ascuțit, ridică la cer pumnii săi enormi și se lăsa prada unei furii de nedescris.

Apoi, cu voce răgușită, în pitorescul său limbaj, care constituia italieneasca sa specială, explică stăpânilor săi că negrii Ruga-Ruga aveau un împărat bogat, care poseda multă pubere de aur, că acest împărat era cunoscut ca vânător de prizonieri albi, că aceștia îi puteau fi cedați în schimbul a jumătate din greutatea lor în pulbere de aur; că acea pulbere servea apoi indivizilor, cari o posedau spre a cumpăra la rândul lor sclavi negri, arme, teritorii și a deveni șefii unor triburi mai mult sau mai puțin supuse.

Si Zomba termină, spunând, că după părerea sa, Charv

alesese pe Raimond ca să se răzbune fiindcă nu-l numise
el șef al vâslașilor și purtătorilor de bagaje.

Astfel explicate, cuvintele scrise de Raimond fură pentr
prieteni săi o revelație fulgerătoare.

Ei se priviră și se înțeleseră din ochi că vor găsi o s
lutie favorabilă.

— Ei bine! strigă Marius. Îi vom prinde înainte de
ajunge la lacul Tanganyka; va trebui să construim altă
rogă, dar cum nu va servi decât pentru noi patru, vom te
mina-o mai repede!

O vom termina chiar azi; și ziua și noaptea vom urmă
pe banditi ca să le smulgem prada.

— Am luat poziția noastră geografică, adăogă Jan Ba
urcând cursul Congului până la satul Kasongo și trecâ
apoi la orașul Kibenga, care se găsește la extremitatea
cului, suntem la două sute de kilometri de malul lacului Ta
ganyka.

Tribul Ruga-Ruga despre care vorbește biletul are
capitală orașul Kibanga.

— Două sute de kilometri! întrebă John Rock, câti
pe apă?

— Vreo sută cincizeci.

— Atunci, zise Marius, socotind timpul necesar pen
construirea unei piroge, vom fi la Kibanga peste patru
cel mult. Sper că i vom ajunge chiar pe drum spre a sa
pe Raimond din mâinile acelor briganzi.

— E posibil, întrerupse Jan Bart, dar nu-ți garant
căci Chary dispune de zece vâslași, obișnuiți să mânuia
lopețile, cecace nu e cazul nostru. Să nu ne facem iluzii
darnice și să ne închipuim de pe acum că, poate, vom aju
în capitala tribului Ruga-Ruga după Raimond.

— Ei bine! zise John Rock. Dacă nu vom obține să
înapoieze cu binele, atunci îl vom obține cu forța.

— Până'acum, zise Marius, n'am luptat de cât spre a
apăra; de data asta vom ataca și vor vedea, mii de pi
de ce sunt capabili cercetașii italieni chiar când sunt nu
doi și nu trei; dar, la naiba! ce tot spun eu? suntem to
trei, nu-i așa John Rock? Consimți, în această împrejur
să iei locul cercetașului și să-ți închipui, luptând spre
salva pe el, că ești ca noi?

— Nu mai încape vorbă, Marius! răspunse grav J
Rock.

— Atunci! mii de pipe! la lucru!

Era ciudat că evenimentul acesta atât de extraordi
și, în realitate atât de primejdios pentru Raimond, nu ins
ncio tristețe prietenilor săi. Acum când cunoșteau adevă
aveau cea mai mare încredere în izbânda finală a ac

stranii aventuri; și nu credeau că Raimond putea fi victima vreunei violențe din partea trădătorilor, sau din a indigenilor Ruga-Ruga.

Aceasta se datora desigur obiceiului de a-i considera ca șef; nu le putea intra în cap ideea că nu va inspira cel mai profund respect fie negrilor, cari, de fapt, erau încă servitorii săi, fie indigenilor Ruga-Ruga, pe cari îi va domina cu inteligența și tăria caracterului său.

După ei, episodul avea să se sfârșească cu o luptă împotriva tribului Ruga-Ruga. Și mulțumită inteligenței și armelor lor, victoria avea să le surândă în ciuda colosalei inferiorități a numărului; și apoi, spre a da un exemplu vor pune mâna pe Chary și-l vor împușca.

Nici unul nu-și închipuia că lucrurile ar fi putut să se petreacă altfel.

Munciră deci cu încredere și ardoare toată ziua. Piroga fu construită cu o repeziciune fulgerătoare ; mânuind securea cu îndemânarea experienței, doborând un arbore, îl despicară în două, îl scobiră, îi deteră forma cerută, adică subțire și lungă spre a-i asigura cât mai multă viteză.

Și, înainte de apusul soarelui, piroga era gata împreună cu patru lopeți solide și ușoare.

In ziua aceea nu prânziră propriu zis, dar când le era foame, mâncau câte-o banană, sau câte-o bucățică de carne rece, după care beau apă din fluviu.

Când piroga fu pusă pe apă și fură siguri de stabilitatea ei, încărcară într'ânsa toate bagajele : cortul, uneltele și ce mai rămânea din muniții.

Fiecare luă câte o lopată și cu o repeziciune, care ar fi umplut de admirație pe oricare ofițer de marină, începură să vâslească.

Piroga zbură pe apă, toată nôaptea, fără a se opri, urcând cursul fluviului.

La răsăritul soarelui totuși, schimbarea temperaturii îi făcu să simtă oboseala; se opriră pe mal, nu atât spre a se repauza cât spre a găti ceva cald de care simțeau neapărată nevoie; dar după o oră porneau din nou. Și se gândeau că era imposibil ca Chary și oamenii săi să meargă tot atât de repede.

Și își ziceau.

— Ii vom ajunge înainte ca ei să debarce la Kibanga.

Se înșelau totuș, trădătorii fiind cu mult înaintea lor.

CAPITOLUL V

Moartea lui John Rock

Pe malul lacului Tanganyka se găsea satul de negri, care e capitala tribului Ruga-Ruga și poartă numele împăratului Kibanga.

Fusese desigur construit spre a evita soarta, care aștepta în general pe micile sate africane, cunoscute pentru ferocitatea locuitorilor lor: aceștia asupresc într'atâta triburile vecine încât acestea, ca să se răzbune incendiază ținuturile asupritorilor lor.

Kibanga era înconjurat de șanțuri largi, care în unele puncte aveau zece picioare adâncime și o împrejmuire de uluci înalte.

Lacul Tanganyika se întindea chiar la poalele satului și, deoparte turnurile sentinelelor dominau toată zona septentrională a lacului; iar de alta o vastă fâșie de pământ râpoasă, formând flancul occidental al coloniei pe care era construit satul.

Vreo treizeci de cranii albite cari împodobeau poarta principală a ulucilor, puneau în gardă pe vizitatorii regelui Kibanga, care știa să taie capul acelora cari nu-i erau pe plac.

Ceeace-l făcea să fie respectat până dincolo de distanța dela care indigenii puteau zări încă acele cranii.

Intr'o frumoasă dimineață în care soarele trimițându-și razele piezișe pe apele liniștite le făcea să sclipească asemenea unei oglinzi, un cortegiu extrem de ciudat eși pe poarta principală a orașului, situată în fața unui soi de chei construit deasupra unor pari.

Dealungul cheiului, formând un port rudimentar, se aliniau vreo cincizeci de piroge imense și goale..

Cortegiul se îndreptă în spre ele.

In fruntea lui mergea un individ îmbrăcat într'un costum care aducea cu al unui amiral austriac. De unde venea acel costum ? Mister.

In orice caz, acela care-l purta părea foarte mândru de el, căci umbla cu pieptul scos și figura sa avea o expresie de autoritate brutală; în lipsă de alte indicii, se putea presupune că era regele Kibanga, împăratul negrilor Ruga-Ruga.

Indărătul lui mergeau două negre cu o simplă centură din pene de struț și purtând fiecare câte o umbrelă cu care apărau de razele soarelui pe împărat.

După ele veneau doisprezece negri de statură înaltă și absolut goi, iar în mijlocul lor un alb cu mâinele legate deasupra capului: era Raimond !

Și în urma acestui grup, care înconjura pe prizonier, mea întreaga armată a tribului Ruga-Ruga, compusă din eo sase sute de soldați.

Cea mai mare parte erau înarmați cu lănci, sulițe și curi și săgeți, mulți aveau apoi măciuci prevăzute cu cuie; ții puști de modele recente și strălucitoare. Aceștia erau sigur ofițerii, căci mergeau în flancurile coloanei și în loc a fi goi ca soldații purtau un brâu roșu cu ciucuri care le dea până la genunchi.

Într'un minut toți se îmbarcară în piroge. Raimond cu i doisprezece gardieni se urcă în aceea a regelui cu cele uă negrese împreună cu patru muzicanți cari băteau în m-tam și doi, cari cântau cu flautul.

Apoi, cum piroga putea conține patruzeci de persoane, mai urcară zece vâslași și ofițeri cu carabinele.

Mai erau locuri, dar, rezervate altor indivizi pe care rele spera să-i facă prizonieri în cursul zilei.

Impăratul făcu un gest, Tam-tam-urile răsunară, flaue suflară, ofițerii traseră în aer un foc de pușcă fiecare și treaga flotă eși imediat pe lac în formație de luptă, adică ici piroge în front pe zece rânduri.

La aceeași oră, pe malul accidentat al lacului Tangaca la patru sau cinci kilometri de oraș, cei patru călători cau încet spre nord.

Ajunși la un punct în care malul forma un platou deeară.

— Acolo e, — și Marius arătă lui Zomba cu mâna colisatul Kasombo, în care spui că vom găsi războinici disși să meargă împotriva negrilor Ruga-Ruga ?

— Da stăpâne !

— Haidem.

Și câteși patru, după ce puseră piroga sub un umbrar frunze, care o ascundea cu totul, începură să urce colina.

De pe lac, zăriseră de departe satul care li se păruse desde mare. Apropindu-se fură izbiți de tăcerea care domnea; zența unei turme de bivoli în preajma satului îi miră și i mult.

Dar, ceeeace-i uimi cu totul, fu faptul că nu vedeau esinle înainte niciunul dintre războinicii despre care le vore Zomba.

Hotărâră să caute să afle imediat motivul acestei aberi.

O tăcere mortală apăsa atmosfera.

Printre trestiile de pe marginea potecei, care ducea la erau vase de pământ sparte, strâchini, căni, ulcele aslite deavalma.

Ajunși pe platou, un spectacol oribil le îngheță sângele în vine.

Corpul unui bătrân, în stare înaintată de putrefacție, având pe spinare o rană largă produsă de o suliță, zăcea întins într'o baltă de sânge închegat. Era mort desigur de vreo cinci sau șease zile. Ceva mai departe corpul decapitat al altui om; într'un șanț cadavrele a trei oameni și al unei femei, dintre care unul avea mâinile și picioarele tăiate.

— Pe sfânta Ana ! zise Jan Bart, aci a fost un groaznic măcel.

— Aci a fost Ruga-Ruga ! afirmă Zomba.

John Rock și Marius, roșii de furie nu spuseră nimic.

Ajunseră în sat. Ulucile dărâmate ardeau; vreo cincizeci de colibe erau încă în picioare, toate celelalte însă, erau distruse de foc. Câțiva banani calcinați dovedeau violența incendiului.

Dar, cu toate ruinele și cărbunii stinși presărați pe pământ nu încăpea îndoială că locuitorii reușiseră să fugă. Obiectele care constituesc gospodăria indigenă ; tot felul de vase de pământ, ferărie, coșuri talere de pământ, căni, străchini, erau răspândite în număr atât de mare încât s'ar fi putut forma cu ele un muzeu african.

Aceste obiecte dovedeau că distrugerea satului era recentă, bucățile de lemne arse fumegau încă, cenușa era caldă și cadavrele nu intraseră în putrefacție.

O pisică țâșnind dintr'o colibă rămasă în picioare făcu pe cei patru călători să tresară.

— Satul e pustiu, zise John Rock și nu vom găsi aici nici un războinic, care să ne ajute contra negrilor Ruga-Ruga.

— Vom merge și singuri, mii de pipe ! strigă Marius, plin de furie.

Și câteși patru se întoarseră spre lac; se îmbarcară și privindu-se, scoaseră acelaș strigăt:

— La Kibanga !

După descrierea lui Zomba și după hărțile pe care Jan Bart le consultase cu o oră înainte, știau că satul era la vreo patru chilometri spre nord. Pe apă ajungeau într'un ceas.

Intâi vâsliră numai John Rock, Jan Bart și Zomba, pe când Marius se ocupa cu pregătirea armelor pentru fiecare, punându-le alături de ei, așa încât, lăsând lopețile să se poată servi imediat de ele.

Planul de luptă era stabilit mai dinainte.

Bazându-se pe superioritatea armelor lor pe care le încărcaseră numai cu gloanțe explosibile, fiind siguri acuma că Raimond era în mâinile împăratului negrilor Ruga-Ruga, voiau să cadă asupra lor ca un trăsnet, să străbată satul o-

morând pe oricare s'ar fi împotrivit, să meargă drept la marea colibă regală care, conform obiceiului african, era desigur situată în mijlocul satului; să pătrundă în ea, să libereze pe Raimond, să-l înarmeze și să bată în retragere împreună cu dânsul, întorcându-se la lac.

Era, ce e drept, o încercare disperată; se putea ca unul sau altul dintre ei să fie ucis, puteau chiar fi înconjurați de negrii Ruga-Ruga și masacrați, dar n'aveau alt mijloc.

Să mai aștepte încă, să recurgă la violențe, nici unul nu mai avea răbdare. Și apoi, se temeau ca nu cumva, Raimond nesupunându-se la capriciile regelui Ruga-Ruga să nu fie ucis de acest monarh crud și autoritar.

Dar, împrejurările schimbară planul de luptă.

Într'adevăr, abia trecură un mic promontoriu, care înainta la un kilometru de Kassombo și văzură o flotă de cincizeci de piroge înaintând prin mijlocul lacului.

— Ruga-Ruga ! strigă Zomba.

In mica pirogă fu o clipă de tăcere apoi Marius vorbi:

— Jan Bart, ai ochianul ?

Ligurul, care avusese acelaș gând scosese ochianul și îl ducea tocmai la ochi, îndreptându-l în direcția flotei.

Și, aproape îndată, zise cu un accent de nespusă emoție:

— Raimond e într'una din pirogele din primul rând.

Se consultară din ochi, luând o hotărâre bruscă.

— Să ne îndreptăm într'acolo, mii de pipe !

Da ! da !

— *All right !*

Și câteși patru vâslirâ cu toată forța. Constatară imediat uimirea pe care o provoca prezența lor printre sălbateciî Ruga-Ruga. O manevră bruscă schimbă mersul lor.

Cele trei rânduri de pirogi din urmă rupseră dreptunghiul și înaintară executând o mișcare de încercuire care se desfășura treptat.

Cei patru din piroga cea mică își deteră imediat seama de tactica negrilor; Marius ridică din umeri bombănind:

— Bun ! Pot veni în ce mod le-o plăcea; le vom ține piept din toate părțile, mii de pipe !

Și cu aceeași repeziciune se îndreptară spre piroga, în care erau împăratul, Raimond, sunători de tam-tam, flautiștii și ofițerii.

— Când vom fi la cincizeci de metri deschidem focul, nu-i așa ? Întrebă Marius.

— Da ! Da ! aprobară ceilalți.

După cinci minute erau în punctul voit.

In momentul acela pirogele care începuseră mișcarea de încercuire se avântară spre a închide cercul în jurul micei piroge. Dar, fără să-i pese, Marius strigă:

— Zomba ! vasleşte înainte ! Şi voi, foc !

Şi atunci începu acea luptă extraordinară, cea mai disproporţionată luptă navală ce s'a desfăşurat vreodată.

In mica pirogă, în care cei trei exploratori îngenunchiaseră formând cele trei vârfuri ale unui triunghi, timp de două minute focurile răpăiră fără întrerupere.

O grindină de gloanţe explozibile se abătu asupra celor cinci piroge din frunte, sfărâmând craniile, sfâşiind trupurile, găurind pirogele, spărgând lopeţile şi semănând dezordinea şi panica în mijlocul sălbaticilor.

Intretimp, sub impulsul braţelor nervoase şi muschiuloase ale lui Zomba, mica pirogă zbura ca o săgeată.

Ajunse repede lângă aceea în care se afla împăratul Chiar în momentul acela, unul din ofiţeri îndreptând carabina asupra lui Raimond, care era întins în fundul pirogei, vru să-i zdrobească craniul.

Marius, cu un salt prodigios sărise din piroga cea mică în cea mare, ţinând browning-ul în mâna dreaptă şi securea în mâna stângă.

Apăsând pe trăgaciu revolverului, lovi în acelaş timp cu securea, despicând în două capul ofiţerului; pe când acesta se prăbuşea, arma lui, descărcându-se, trimise împăratului în plin piept glonţul destinat lui Raimond.

Câteva minute domni în partea aceea a lacului o zăpăceală de nedescris.

Ingroziţi de efectele oribile ale gloanţelor explozibile mulţi Ruga-Ruga cuprinşi de panică, fugiră fie vâslind în sens invers, sau asvârlindu-se în apă ca să scape înot.

Alţii, dimpotrivă, mai puţin terorizaţi, fiind mai departe de centrul luptei, înaintau ; alţii trimiteau în spre cei patru demoni, — căci şi Zomba lupta, — nori de suliţe şi de săgeţi.

Dar, Raimond era liber. Şi, apucând o carabină, trase.

In jurul pirogei celei mari în care toţi Ruga-Ruga erau morţi, cercul pirogelor se lărgea din ce în ce.

Victoria era completă şi Raimond care-şi reluase în mod tacit comanda, se gândea să dea ordinul de retragere, când un strigăt de furie dureroasă îi răsună la ureche.

Se întoarse şi văzu pe Jan Bart susţinând pe John Rock răsturnat.

— John e rănit, urlă Raimond, nenorocire !

Cei trei cercetaşi se strânseră în jurul lui.

Dar, Americanul fusese lovit de o săgeată care-i străpunsese beregata dintr'o parte într'alta; îi tăiase de sigur carotida căci sângele curgea şiroaie şi John Rock, cu ochi dilataţi, pălise îngrozitori.

Murea desigur ! Nu putea vorbi din pricina sângelui ca

re-i umplea gura, dar ochii lui avură o expresie sfâșietoare de tristețe și de adio.

Cele două mâini strânse de Raimond și de Jan Bart, avură o presiune convulsivă ; apoi închizând ochii, el se înțepeni.

Marius îi puse o mână pe inimă și murmură :

— Adio. E mort !

Timp de câteva minute rămaseră muți de durere. Nu puteau crede că tovarășul cu aerul nepăsător, dar atât de pasionat de aventuri, murise în modul acela. Și totuși, fură nevoiți să admită realitatea. Toți plângeau ; până și Zomba. Și, în mijlocul acelei tăceri solemne, Raimond rosti cu voce surdă și teribilă :

— Trebuie să-l răzbunăm. Inainte Zomba !

Negrul înțelesese ; punând mâna pe cea mai mare din lopeți își încordă toate puterile, făcând să înainteze spre Ruga-Ruga barca lungă și sprintenă.

Grupul care nu fusese încă risipit de luptă era compus din vreo zece piroge pline cu războinici.

Ei trimiteau nori de săgeți în spre mica pirogă și, din când în când câte un glonte.

Dar, nu erau buni trăgaci, căci săgețile și gloanțele treceau pe deasupra capetelor albilor.

Si John Rock fu răzbunat cu prisosință.

Trăgând mereu, fără întrerupere, cei trei cercetași, — cari aveau răni și zgârieturi ușoare — erau cuprinși de o furie de a distruge, de care nici nu-și dădeau seama.

Această nebunie războinică îi transporta până'ntr'atât în cât s'ar fi luptat cu mii de inamici.

Și Ruga-Ruga deși de sute de ori mai numeroși, nu puteau ține piept noului atac.

Se risipiră peste tot lacul, vâslind din răsputeri.

— La satul Kibanga ! ordonă Raimond. Acum nimic nu le mai părea imposibil acelor tineri eroi.

Își ziceau că Ruga-Ruga, demoralizați de pierderile enorme și de moartea împăratului lor, nu vor îndrăsni să se întoarcă în sat, cât timp vor ști că albii sunt acolo.

Pe de altă parte exploratorii trebuiau, pe cât le era posibil, să refacă o coloană spre a ajunge, trecând prin Africa Orientală, pe coastele Oceanului indian, de unde aveau intenția să se îmbarce pentru insulele Oceanice.

Un drum atât de lung nu se putea face fără purtători și fără provizii, căci aveau de străbătut regiuni pustii și primejdioase.

Devastarea satului Kossombo îi făcea să spere că în capitala negrilor Ruga-Ruga vor găsi numeroși prizonieri.

Aveau intenția să facă printre acești prizonieri, cu aju-

torul lui Zomba, o alegere judicioasă; voiau să ia pe cei mai puternici și cari le-ar fi părut mai capabili de devotament. Cu proviziile lăsate prin colibe își puteau reînoi stocul de alimente.

Și, fiindcă posedau încă muniții suficiente, erau siguri că nu vor rămâne dezarmați, mergând pe uscat, până pe coasta Oceanului indian. De la Kibanga puteau pleca apoi liniștiți.

Se întrebau apoi ce să facă cu corpul lui John Rock.

Cei trei cercetași se gândiseră la diverse forme de înhumare.

După ce discutară între ei asupra acestui punct atât de [illegible] hotărâră ca John Rock să fie îngropat în mijlocul [illegible]egelui din Kibanga.

[illegible] ca semn de răzbunare pentru moartea sa, vor inunda [illegible]liba și John Rock va dormi veșnic sub cenușa ei.

[illegible]entruca locul să păstreze veșnic amintirea dramei ce se desfășurase pe lac, voiau să dărâme împrejmuirea, să astupe șanțurile să dea foc tutulor colibelor și să facă să dispară sub un strat de cenușă vechea capitală a teribililor Ruga-Ruga.

Acest formidabil program fu executat întocmai.

Astfel se termină acea zi memorabilă.

Și când apuse soarele, cercetașii ridicară cortul pe malurile lacului Tanganyka, la poalele unei coline pe care se înalța satul Kasombo, devastat cu câteva zile mai înainte de Ruga-Ruga.

Si, în jurul unicului cort central destinat cercetașilor, zece colibe de frunze serviră de adăpost la câte trei indigeni din Kasombo.

Aceștia, găsiți la Kibanga în lanțuri și liberați de către cei trei tineri, fură înrolați ca vâslași și purtători, sub comanda lui Zomba.

Erau niște tineri voinici, muschiuloși, blânzi din fire și cunoscuți dealtminteri ca purtători în expedițiile organizate în fiecare an de către europeni.

Proviziile erau din belșug.

In orașul Kibanga găsiseră carne de antilopă, cafea crudă și chiar numeroase cutii de conserve pe care, probabil, locuitorii le furaseră dela vreo expediție.

Cât pentru John Rock, avu funeraliile pe care le merita și care i se puteau face. El fu îngropat în pământ în mijlocul colibei regale împreună cu toate armele lui. Apoi, focul aprins de cei trei prieteni și de Zomba, după ce-și luară un ultim adio dela cel care murise, își împlini opera devastatoare.

Când tot satul fu incendiat, când nu mai rămaseră din colibe de cât o grămadă de cenușă, cei trei cercetași ridicară pe mormântul lui John Rock o imensă cruce de lemn pe care

o fabricaseră, în timpul incendiului, prizonierii eliberați. Pe crucea aceea, cu vârful unei baionete înroșită în foc Marius săpă aceste rânduri :

„Aci zace, John Rock, cetățean american, care cu devotament și eroism, a urmat pe cei trei cercetași italieni dela New-York până la lacul Tanganyka, străbătând Oceanul Atlantic și Africa ecuatorială în toată lărgimea.

„Victima sălbaticilor Ruga-Ruga și plâns de toți tovarășii săi de expediție.

„Odihnească-se în pace sub cenușa orașului Kibanga".

A doua zi, la cinci dimineață, Raimond dete ordin să se ridice tabăra.

Marius și Jan Bart aflaseră dela dânsul, ceea ce de altminteri ghiciseră, asupra modului în care trădătorul Chary îl răpise din cortul de pe malurile Congului.

Iarba întrebuințată de Chary spre a face mai adânc somnul natural a lui Raimond era un soi de mușchi al cărui emanațiuni produceau asupra organelor aceleași efecte ca și cloroformul.

Această plantă e cunoscută de indigeni, cari când se întind pe pământ ca să se odihnească, au precauțiunea de a se uita ca să vadă dacă nu cumva se găsește în preajma lor vreunul din acei mușchi ale căror emanațiuni sunt mortale când sunt prelungite.

Raimond povesti că nu fusese maltratat; condus de Chary și de complicii săi în satul împăratului, acesta îl cumpărase, dându-le în schimb o cantitate de aur egală cu jumătatea greutății sale.

Trădătorii plecaseră apoi imediat cu o pirogă pe lacul Tanganyka, dispărând spre nord, fără îndoială în direcția ținutului. Urundi, actualmente în stare continuă de război, unde indivizi de specia lui Chary și a tovarășilor săi, puteau, cu ajutorul pulberii de aur, să-și cumpere un mic teritoriu.

Aceste informații fură date de prizonierii eliberați și ascultate cu o indignare din ce în ce mai mare.

La sfârșit, Marius, furios, strigă:

— Ei bine! mii de pipe! Nu se va bucura de teritoriul lui, trădătorul Chary, nici el nici ceilalți!

Intorcându-se spre cei doi prieteni, continuă și mai furios :

— Raimond, Jan Bart, nu se poate să lăsăm nepedepsită fapta acestor mișei.

Nu uita, Raimond că viața ta atârna de un fir, de un capriciu al regelui Kibanga!

— Așa e, dar...

— Oh! știu! Tu ești generos și ai fi în stare să ierți, dacă n'ar fi vorba de cât de tine! Dar John Rock? Ce zi-

ceți? Raimond, Jan Bart, puteți uita că trădarea lui Char și a lui Karué e cauza principală sau mai bine zis, unica, mortei lui John Rock.

Vom lăsa oare nepedepsită o asemenea crimă ?

Vom lăsa oare să dăinuiască în țara asta exemplul tr umfător al unei trădări, care a avut consecințe atât de grave

Nu! Nu! Vă propun să urmărim pe Chary și Karué, c să-i judecăm într'un tribunal format din noi patru și să condamnăm apoi, să fie împușcați.

Trebue să facem dreptate, spre a da exemplul !

Raimond și Jan Bart fură nevoiți să recunoască drep tatea celor susținute de camaradul lor.

Negrii Katembos, de curând înrolați se arătară dispu să ia parte la luptă, dacă rebelii ar fi opus vreo rezistent

— Dar rămâne un lucru de știut, zise Jan Bart. Voi putea să-i ajungem ?

— La naiba ! strigă Marius. Știm exact, după raporti prizonierilor Katembos, direcția în care au fugit și că sun cu o zi înaintea noastră! E atât de puțin, în cât putei ajunge înainte ca ei să sosească în țara Urundi, care e nord de lacul Tanganyka.

— De altminteri, adăogă Raimond, nu-și pot închip că suntem în stare să-i urmărim și deci nu se vor grăbi.

—Atunci, suntem de acord ? insistă Marius. Sunte amândoi de părerea mea ?

— Da, aprobă Jan Bart.

— Și eu, răspunse Raimond. Și fiindcă tu ai avut idee nu vreau să am aerul că săvârșesc un act de răzbunare pe sonală și îți las ție comanda în tot timpul acestei expediții.

— Mii de pipe ! Primesc ! Și încep chiar acum să n folosesc de această autorizație !

Se întoarse spre Zomba, care în fruntea a doispreze splendizi katembos, aștepta sfârșitul deliberării și ordon

— Zomba! Împinge pirogele în apă !

Zomba făcu un gest și cei doisprezece oameni împinse pe apa lacului cele două mari piroje, luate dela Ruga-Ru și în care nu încărcaseră încă proviziile îngrămădite pe m

Acele provizii fură lăsate în paza numerosilor kate bos, cari nu luau parte la expediție.

Și Marius strigă :

— Înainte !

Pirogele zburară pe apa lacului în direcția nordului.

Într'una se afla Raimond, Marius și șase katembos; ealaltă Jan Bart, Zomba și alți șase.

[illegible] de dimineață.

CAPITOLUL VI

Dreptate !

La răsăritul soarelui ajunseră pe malul septentrional al lacului Tanganyka.

Acolo curgea un mic fluviu plin de trestii, foarte impracticabil chiar pentru piroge, și care, după ce străbate ținutul Urundi, urcând, drept, spre nord merge până la micul lac Kivú.

După ce se încredințară că malul drept al acelui fluviu nu era abordabil din pricina trestiilor, cercetașii se duseră să exploreze malul stâng.

Dar, și acolo trestiile erau numeroase.

Zomba descoperi însă, printre ele un fel de potecă acvatică șerpuind prin massa aceea compactă.

Pirogele fură îndreptate prin acel canal, prin care ajunseră la țărm.

— Victorie ! strigă Marius, sărind primul pe țărm.

— Ce e ? ce ai văzut! întrebă Raimond.

— Urme ! urme de ghete cu cuie și altele de picioare goale. Știți că dintre oamenii noștri, numai Zomba și Chary erau încălțați europenește.

— Atunci, nu mai încape îndoială, afirmă Jan Bart, au debarcat aici !

— Și nu de multă vreme ! adăogă Raimond, care examina și el urmele, căci acest mic teren argilos e frecuentat de numeroase animale, ale căror urme se văd destul de bine. Observați că urmele lui Chary și ale complicilor săi nu sunt acoperite de nici o urmă de labă.

— Și de oarece animalele vin să bea, de obicei, înainte de miezul nopții, asta înseamnă că au debarcat după ora asta, zise Jan Bart.

— Deci, conchise Marius, nu sunt de cât cu trei sau patru ore înaintea noastră !

— Stăpâni ! întrerupse Zomba, piroga trădătorilor colo !

Într'adevăr, bravul negru avusese ideea de a cercetă printre trestii și găsise piroga fugarilor. Se duseră să o examineze.

Era goală.

— Haidem ! zise Marius. Nu mai avem nimic de făcut aci.

Bunul meu Zomba, ascunde pirogele noastre ceva mai departe de aceea și... înainte ! Vom ajunge pe trădători peste două, sau trei ore, dacă umblăm repede și nu pierdem vreme.

După o oră de mers neîntrerupt, pe o potecă pe care urmele pașilor se vedeau foarte bine, aceasta se afundă în-

tr'o pădure deasă. O urmărire, dar aproape imediat constatară că se împărțea în diferite direcții. Terenul era spongios, din fericire, compus din humă și pământ umed.

Așa, că Zomba descoperi imediat poteca cea bună. Toți îl urmară fără a ezita. Mergeau de vreo jumătate de oră, când Zomba se întoarse brusc; Marius și Raimond îl văzură punând un deget pe buze.

Marius făcu câțiva pași mai repezi și ajungând pe Zomba, îl întrebă în șoaptă:

— Ce-ai văzut ?

Bunul negru râse pe înfundate, dar nu răspunse. Se mulțumi să dea la o parte, cu infinită băgare de seamă, ca să nu facă nici cel mai mic zgomot, ramurile unui tufiș.

Tremurând de bucurie și de furie, Marius văzu în mijlocul unui luminiș acest spectacol sugestiv :

Un foc din care nu mai era de cât jeratecul și în fața lui, unul în fața altuia, Chary și Karué. Amândoi țineau de capetele unei frigări de lemn în care era înfiptă o bucată mare de carne, pe care o învârteau de-asupra cărbunilor. In jurul lor ceilalți Ubanghii și Katembos se culcaseră pe paturi de frunze și dormeau.

Marius, văzând acel spectacol nu ezită. Cu voce tare, strigă :

— Browningul în mână, Zomba și se repezi prin tufiș, năvălind între Chary și Karué, care, surprinși, lăsară să le cadă frigarea în mijlocul jeratecului.

— Sus mâinile ! sus mâinile trădătorilor, urlă Marius.

Chary înțelese și ridică mâinile ; Karué nu înțelese, dar văzu revolverul lui Zomba țintit asupră-i; văzul și gestul lui Chary și-l imită.

Treziți din somn ceilalți trădători nici nu încercară să opue vreo rezistență de oarece fură într'o clipă înconjurați de Raimond, de Jan Bart și de cei doisprezece katembos.

Marius dete ordinele necesare.

Ubanghii și Katembosii fură dezarmați și lăsați sub paza lui Zomba, pe când Chary și Karué, ședeau încă jos în jurul focului, neîndrăznind să facă nici cea mai mică mișcare, de oarece în fața lor, stau cei trei cercetași, veniți să facă dreptate. Deliberarea acestui tribunal fu scurtă. In unanimitate, Chary și Karué fură condamnați la moarte ; cât pentru ceilalți, scăpară cu viață, dar li se porunci să plece imediat spre nord, fără arme și fără provizii.

Printre baloturile trădătorilor erau două săculețe cu pulbere de aur. Se aprinse un foc mare și pulberea fu asvârlită deasupra, ca o jertfă funerară în mereria lui John Rock.

Zomba primi ordinul de a împușca pe Chary și Karué !

Și când cei trei cercetași, împreună cu oamenii lor fură pe poteca ce ducea spre lac, se auziră două detunături.

Un moment după aceea, Zomba venea și el.

Pentru prima oară în viața lor cei trei cercetași simțeau cât e de grozavă și de solemnă funcția de judecător; și aveau conștiința de a-și fi făcut datoria.

Regăsiră pirogele acolo unde le lăsaseră și se reîntoarseră spre colina pe care erau ruinele orașului Kasombo.

Paznicii proviziilor îi așteptau. In seara aceea, cei trei cercetași se putură, însfârșit, odihni fericiți că erau iarăș împreună, liniștiți și plini de speranță.

In cursul acelei nopți dormină puțin și vorbiră de planul, care era acum scopul vieței lor și anume: să facă înconjurul pământului.

Străbătuseră până acum Africa, dar erau sătui de pericolele prin care trecuseră. Voiau să vadă alte orizonturi. Oceanul indian, mai ales, îi ispitea. Intenția lor era să se ducă la Zanzbar pe coasta Africei Orientale.

— Vreau să vânez tigri în junglă, fie la Ceilan, fie în insula Java, zicea Marius.

— Da, da, aprobă Raimond și la Melburn sau la Sidney, care sunt porturile principale, vom cumpăra un vas cu aburi sau cu pânze și după ce vom vizita Noua Caledonie ne vom duce într'una din acele minunate insule din Oceanul Pacific.

Era într'adevăr un program, care putea să-i facă să uite întunecosul trecut, făcând să pară mai luminos viitorul.

Astfel, cu inimele pline de speranță se îmbarcară în piroge spre a traversa lacul Tanganyka dela vest la est și a se avânta apoi în regiunile Africei Orientale.

— Se gândeau încă cu durere la John Rock, dar simțindu-se încă vii și sănătoși câteși trei, cei trei cercetași erau siguri că atât timp cât vor fi împreună vor învinge orice obstacol.

Citiți urmarea în fascicola No. 12

DERVIȘII ASASINI